

PRIF GYNLLUN GRANTIAU 2002/03 MAIN GRANTS PROGRAMME

NODIADAU I YMGEISWYR

NOTES FOR APPLICANTS

CYFLWYNIAD

Mae Bwrdd yr Iaith Gymraeg (y Bwrdd) yn gyfrifol am ddyrannu grantiau o dan Adran 3(3)(a) Deddf yr Iaith Gymraeg 1993. Mae hyn yn caniatáu i'r Bwrdd roi cymorth ariannol i hyrwyddo a hwyluso defnyddio'r iaith Gymraeg.

Mae gan y Bwrdd dri chynllun grant:

- y Prif Gynllun Grantiau
- y Cynllun Grantiau Bach
Grantiau tuag at gynhyrchu deunyddiau dwyieithog (e.e. taflenni ac arwyddion).
- Grantiau i'r Awdurdodau Lleol i Hyrwyddo Addysg Gymraeg
Cynllun sy'n agored i Awdurdodau Addysg Lleol yn unig.

Mae'r ddogfen hon yn amlinellu'r **Prif Gynllun Grantiau**. Mae'n bwysig eich bod yn darllen y canllawiau hyn cyn cwblhau'r ffurflen gais. Mae wedi ei rhannu'n 4 adran:

- 1) polisi cyffredinol y Bwrdd wrth ddyrannu grantiau.
- 2) ymgeiswyr a gweithgareddau sy'n gymwys i dderbyn grant.
- 3) gweinyddiaeth ac amserlen y cynllun.
- 4) cyngor a chymorth i ymgeiswyr gwblhau'r ffurflen gais am grant.

Fe fydd Cynllun 2002/03 yn cefnogi gweithgareddau fydd i'w cynnal rhwng 1 Ebrill 2002 a 31 Mawrth 2003. Bydd y grant hefyd i'w dalu o fewn y flwyddyn ariannol honno.

INTRODUCTION

The Welsh Language Board (the Board) is responsible for distributing grants under Section 3(3)(a) of the Welsh Language Act 1993. This allows the Board to offer financial help to promote and facilitate the use of Welsh.

The Board runs three grant schemes:

- the Main Grants Programme
- the Small Grants Scheme
Grants for producing bilingual materials (e.g. leaflets and signs).
- Grants for Local Authorities to Promote Welsh Language Education
This scheme is open to Local Education Authorities *only*.

This document outlines the **Main Grants Programme**. It is important that you read this document before completing the application form. It is in **4** sections:

- 1) the Board's general policy on grant distribution.
- 2) applicants and activities eligible to receive a grant.
- 3) administration and timetable for the programme.
- 4) advice and assistance for applicants submitting a grant application.

The 2002/03 Programme will support activities to be held between 1 April 2002 and 31 March 2003. The grant is also to be paid during that financial year.

1. <u>POLISI CYFFREDINOL Y BWRDD AR DDYRANNU GRANTIAU</u>	1. <u>THE BOARD'S GENERAL POLICY ON DISTRIBUTING GRANTS</u>
<p>Nod holl gynlluniau grant Bwrdd yr Iaith Gymraeg yw cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg. Gall y Bwrdd ddyrannu grantiau i gefnogi gweithgareddau fydd yn anelu at wireddu'r nod hwn.</p> <p>Yn ei ddogfen <i>Strategaeth ar Gyfer yr Iaith Gymraeg</i> (<i>y Strategaeth</i>) mae'r Bwrdd yn nodi ei brif amcanion er mwyn sicrhau dyfodol ffyniannus i'r iaith. Mae'r <i>Strategaeth</i> yn nodi pedair prif her sy'n ganolog i'r nod hwn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cynyddu niferoedd y bobl sy'n siarad Cymraeg • darparu cyfleoedd i ddefnyddio'r iaith • newid arferion defnyddio'r iaith, ac annog pobl i gymryd mantais o'r cyfleoedd a ddarperir • atgyfnerthu'r Gymraeg fel iaith gymunedol. <p>Mae'r <i>Strategaeth</i> hefyd yn nodi 20 o amcanion penodol y mae'r Bwrdd am weld eu cyflawni. Wrth asesu ceisiadau o dan y Prif Gynllun Grantiau byddwn, felly, am fesur sut y bydd pob cais yn cyfrannu at wireddu un neu fwy o'r amcanion.</p> <p>Mae copïau o'r <i>Strategaeth</i> ar gael drwy gysylltu â'r Bwrdd.</p> <p>Cyhoeddodd y Bwrdd ei weledigaeth ar gyfer y Gymraeg ar droad y mileniwm yn ei ddogfen strategol newydd - <i>Yr Iaith Gymraeg: Cenhadaeth a Gweledigaeth ar gyfer 2000-2005 (Cenhadaeth a Gweledigaeth)</i>. Byddwn, felly, am ystyried sut fydd ceisiadau grant yn gallu gwireddu amcanion y ddogfen hon yn ogystal.</p> <p>Mae copïau o <i>Cenhadaeth a Gweledigaeth</i> ar gael ar safle'r Bwrdd ar y we, neu thrwy gysylltu â'r Bwrdd.</p> <p>Ni all y Bwrdd gyfrannu mwy na 70% o gost unrhyw weithgaredd. Nid oes uchafswm nac isafswm grant y gallwn ei gynnig o fewn cyllid y cynllun hwn.</p> <p>Mae'r Bwrdd yn medru cynnig grant ar gyfer cyfnod o dair blwyddyn ariannol. Fe all y Bwrdd,</p>	<p>The aim of all the Welsh Language Board's grant programmes is to increase the use of Welsh. The Board can distribute grants to support activities that aim to fulfil this objective.</p> <p>In its document <i>A Strategy for the Welsh Language (the Strategy)</i> the Board notes its main aims for ensuring a prosperous future for the language. The <i>Strategy</i> notes four main challenges that are central to this aim:</p> <ul style="list-style-type: none"> • increasing the number of people who are able to speak Welsh • providing opportunities to use the language • changing habits of language use and encouraging people to take advantage of the opportunities provided • strengthening Welsh as a community language. <p>The <i>Strategy</i> also notes 20 specific aims that the Board wishes to see fulfilled. When assessing applications for the Main Grants Programme, we will, therefore, wish to measure how each application will contribute towards fulfilling one or more of the aims.</p> <p>Copies of <i>the Strategy</i> may be obtained by contacting the Board.</p> <p>The Board has published its vision for the Welsh language at the turn of the millennium in a new strategic document – <i>The Welsh Language: A Vision and Mission for 2000-2005 (Vision and Mission)</i>. We will, therefore, consider how grant applications may also fulfil the aims of this document.</p> <p>Copies of <i>Vision and Mission</i> are available on the Board's web site, or by contacting the Board.</p> <p>The Board is not able to contribute more than 70% of the cost of any activity. There is no maximum or minimum grant that we can offer within the budget of this programme.</p> <p>The Board can offer a grant for a period of three financial years. The Board can, however,</p>

fodd bynnag, ystyried cefnogi sefydliad neu weithgaredd am gyfnod llai na hynny. Os ydych yn gwneud cais i gefnogi gweithgaredd fydd yn para'n hirach na blwyddyn, rhwch fanylion yn eich cais am sut y gwelwch y gweithgaredd yn parhau ar ôl y flwyddyn gyntaf (cwestiwn 15). Mae parhau i gyllido gweithgaredd yn y tymor hir yn ddibynnol ar y cyllid sydd ar gael i'r Bwrdd, ac ar dderbyn adroddiadau gwaith ac ariannol derbyniol.

Mae amserlen benodol ar gyfer derbyn, asesu, a gweithredu ceisiadau'r Prif Gynllun Grantiau. Mae mwy o fanylion yn Adran 3. Mae'r drefn hon yn bodoli oherwydd fod y Bwrdd yn derbyn cyllid i weinyddu'r cynllun am un flwyddyn ar y tro. Er mwyn gallu asesu'r ceisiadau'n deg mae'n rhaid glynau at yr amserlen a nodir. Mae'n rhaid glynau at yr amserlen hefyd wrth weithredu a thalu'r grant, gyn belled â bod hynny'n bosib.

Dylai ymgeiswyr wneud pob ymdrech i gyflwyno cais erbyn y dyddiad cau, gan fod y Bwrdd fel arfer yn dyfarnu'r cyfan o gyllid y Cynllun ar sail y ceisiadau a ddaw i law erbyn hynny. Er hynny, mae'n bosib i'r Bwrdd ystyried ceisiadau ynganol y flwyddyn ariannol gan y byddwn weithiau yn canfod fod tanwariant ar y Cynllun.

Gall tanwariant ddigwydd, er enghraift, os na lwyddodd gweithgaredd a gafodd gynnig grant i ddechrau mewn pryd. O dan yr amgylchiadau hynny bydd hawl gan y Bwrdd dynnu'r cynnig, neu ran o'r cynnig, yn ei ôl ac arallgyfeirio'r grant i gefnogi gweithgaredd arall. Os y gwelwn y bydd tanwariant ar y Cynllun yn ystod y flwyddyn bydd y Bwrdd yn dewis y ffordd orau i ddefnyddio'r arian hwn. Gall:

- ail asesu ceisiadau, neu elfennau o geisiadau, y bu'n rhaid eu gwrthod yn wreiddiol oherwydd prinder cyllid
- asesu ceisiadau newydd a ddaw i law yn ystod y flwyddyn
- ariannu prosiectau penodol, neu unrhyw waith arall, sy'n berthnasol i strategaeth y Bwrdd.

Mae amodau safonol ynghlwm â'r Prif Gynllun Grantiau. Cyn derbyn cynnig grant gan y Bwrdd bydd yn rhaid i ymgeisydd gytuno â'r amodau hyn. Mae copïau o'r Amodau Safonol ar gael o swyddfeydd y Bwrdd.

consider supporting an organisation or an activity for a shorter period. If you are making an application to support an activity which will last longer than one year, please give details in your application about how you see the activity continuing after the first year (question 15). Continuation of funding over the long term is subject to the money made available to the Board and on receiving acceptable progress and financial reports.

There is a specific timetable for receiving, assessing and responding to applications under the Main Grants Programme. You will find further details in Section 3. This timetable is followed because the Board receives funding for the programme for one year at a time. In order to assess the applications fairly, we must adhere to our timetable. We must also adhere to the timetable when making grant payments, as far as this is possible.

Applicants should make every effort to present their application by the closing date, as the Board usually distributes all the Programme's funds on the basis of the applications that come to hand by that time. However, it is possible for the Board to consider applications during the financial year as we will sometimes reach a situation where there is an under-spend on the Programme.

An under-spend might occur, for example, if an activity that was offered a grant was not able to start on time. Under these circumstances the Board has the right to retract the offer, or part of the offer, and divert the grant to support another activity. If we see that there will be under-spend on the Programme during the year, the Board will choose the best way to use this money. It may:

- reconsider applications, or elements of applications, that had to be refused originally because of funding limitations
- assess new applications that came to hand during the year
- finance specific projects, or any other work, which is relevant to the Board's strategy.

There are standard conditions which apply to the Main Grants Programme. Before accepting a grant offer from the Board an applicant must agree with these conditions. Copies of the Standard Conditions are available from the Board's offices.

Mae'r Bwrdd yn gweinyddu'r Prif Gynllun Grantiau yn unol â chanllawiau cyffredinol y Llywodraeth ar ddyrannu grantiau. Ein nod yw gweithredu'r polisiau hyn gyda thegwch bob amser.

Mae croeso i unrhyw ymgeisydd gysylltu â Thîm Grantiau'r Bwrdd i drafod unrhyw fater sy'n codi o'r ffurflen hon. Mae croeso i chi hefyd gysylltu am gyngor a chymorth wrth gwblhau'r ffurflen gais. Bydd yn bleser gennym drafod ceisiadau grant yn Gymraeg neu'n Saesneg.

The Board administers the Main Grants Programme in accordance with the Government's advice on distributing grants. Our aim is to operate these policies fairly at all times.

Any applicant is welcome to contact the Board's Grants Team to discuss any matter arising from this form. You are also welcome to contact us for advice and assistance when completing the application form. We will be happy to discuss grant applications in Welsh or English.

2. YMGEISWYR A GWEITHGAREDDAU CYMWYS I DDERBYN GRANT

2.1 YMGEISWYR CYMWYS

Mae'r Prif Gynllun Grantiau yn agored i ymgeiswyr o'r Sector Gwirfoddol a'r Sector Preifat. Gall y Bwrdd hefyd ystyried ceisiadau gan sefydliadau yn y Sector Cyhoeddus ar gyfer gweithgareddau na fyddai'n ddarostyngedig i'w Cynlluniau Iaith Gymraeg wedi eu paratoi yn unol â Deddf yr Iaith Gymraeg 1993.

Bydd yn rhaid i ymgeiswyr cymwys feddu ar gyfansoddiad, statws cyfreithiol derbyniol a strwythur rheoli democraidaidd.

Gall y Bwrdd, fod bynnag, ystyried ceisiadau gan sefydliadau newydd, neu rai sydd ar fin cael eu ffurfio, ond sydd heb eto ffurfioli eu statws. Petai'r cais yn llwyddiannus, fod bynnag, byddai'n rhaid i unrhyw sefydliad fod wedi cydymffurfio â'r amodau uchod cyn i'r Bwrdd allu dechrau talu'r grant.

2.2 GWEITHGAREDDAU CYMWYS

Os ydych yn gwneud cais ar gyfer gweithgaredd arbennig, byddai'n rhaid i'r gweithgaredd anelu at wireddu un neu fwy o amcanion y *Strategaeth neu Cenhadaeth a Gweledigaeth*. Gall gweithgaredd fod yn gymwys i dderbyn grant os yw'n ymwneud ag un neu fwy o'r meysydd isod.

Ni fwriedir i'r rhestr isod fod yn holl gynhwysfawr. Bydd y Bwrdd yn ystyried cynnig grantiau i gefnogi unrhyw weithgaredd a gynlluniwyd i gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg, ac sy'n cydweddu ag amcanion strategol y Bwrdd.

- creu cyfleoedd newydd i ddefnyddio'r iaith, a

2. APPLICANTS AND ACTIVITIES ELIGIBLE TO RECEIVE A GRANT

2.1 ELIGIBLE APPLICANTS

The Main Grants Programme is open to applicants from the Voluntary and Private Sectors. The Board can also consider applications from Public Sector organisations for activities which would not be subject to their Welsh Language Schemes prepared in accordance with the Welsh Language Act 1993.

Eligible applicants must have a constitution, an acceptable legal status and a democratic management structure.

The Board can, however, consider applications from new organisations, or from organisations which are about to be established, but which have not yet formalised their status. Were the application to be successful, however, such an organisation would have to conform with the above conditions before the Board could commence grant payment.

2.2 ELIGIBLE ACTIVITIES

If you are making an application for a specific activity, that activity would have to fulfil one or more of the objectives of the Board's *Strategy or Vision and Mission*. An activity may be eligible to receive a grant if it involves one or more of the following.

This list is not intended to be exhaustive. The Board will consider offering grants to support any activity designed to increase the use of Welsh, and which reflects the Board's strategic aims.

- creating new opportunities to use the

chodi ymwybyddiaeth ohoni

- darparu gwybodaeth am y cyfleoedd sydd ar gael i ddefnyddio'r iaith, ac annog pobl i wneud defnydd ohoni
- hyrwyddo a hwyluso'r defnydd o'r iaith Gymraeg gan blant a phobl ifanc
- annog rhieni i drosglwyddo'r iaith i'w plant
- hyrwyddo a hwyluso'r defnydd o'r iaith Gymraeg gan ddysgwyr dros 16 oed
- cryfhau'r defnydd a wneir o'r Gymraeg mewn cymunedau (megis gwaith menter iaith – ceir mwy o fanylion yn ddiweddarach yn adrann 2.3)
- hyrwyddo a chryfhau'r diwydiant cyfieithu
- datblygu'r defnydd a wneir o'r Gymraeg yn y Sector Gwirfoddol, gan gynnwys datblygu cynlluniau iaith
- datblygu'r defnydd a wneir o'r Gymraeg yn y Sector Preifat
- gwarchod a datblygu gweithgareddau cyrff a sefydlwyd i hyrwyddo a chynyddu'r defnydd o'r Gymraeg
- cynhyrchu adnoddau, megis deunyddiau darllen, i hwyluso a chynyddu'r defnydd o'r iaith Gymraeg
- cynnig hyfforddiant fydd yn arwain at gynnydd yn y defnydd o'r iaith Gymraeg
- cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg ym maes Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu.
- ymgymryd â gwaith ymchwil sy'n berthnasol i waith y Bwrdd

Ymysg y gweithgareddau penodol y mae'r Bwrdd yn eu cefnogi yn ystod y flwyddyn 2001/02 mae:

- grant o £325,000 i gefnogi gwaith Urdd Gobaith Cymru yn genedlaethol
- grant o £37,569 i gefnogi gwaith Menter Iaith Caerdydd
- grant o £20,000 i Ferched y Wawr

language and raising its profile

- providing information about the opportunities that exist to make use of the language, and encouraging people to make use of it
- promoting and facilitating the use of Welsh by children and young adults
- encouraging parents to teach the language to their children
- promoting and facilitating the use of Welsh by learners above the age of 16
- strengthening the use of Welsh in communities (such as the work of the mentrau iaith – more details are to be found in section 2.3)
- promote and strengthen the translating industry
- developing the use of Welsh by the Voluntary Sector, including developing language schemes
- developing the use of Welsh by the Private Sector
- safeguarding and developing the activities of organisations established to promote and increase the use of Welsh
- producing resources, such as reading material, to facilitate and increase the use of Welsh
- offering training which will lead to an increase in the use of Welsh
- increasing the use of Welsh in Information and Communication Technology
- undertaking research which is relevant to the Board's work

Among the specific activities that the Board is supporting during 2001/02 are:

- a grant of £325,000 to support the work of *Urdd Gobaith Cymru* nationally
- a grant of £37,569 to support the work of Menter Iaith Caerdydd
- a grant of £20,000 to Merched y Wawr

- grant o £49,500 i gefnogi'r gwaith o gyhoeddi 50 papur bro.

- a grant of £49,500 to support the publication of 50 *papur bro* (Welsh language community newspapers).

2.3 MENTRAU IAITH

Un o'r gweithgareddau sy'n gymwys i dderbyn grant o dan y Prif Gynllun Grantiau yw'r gwaith o sefydlu a datblygu mentrau iaith drwy Gymru. Mudiad cymunedol yw menter iaith sydd yn gweithio er mwyn hybu ac ehangu'r defnydd o'r iaith Gymraeg, ar lefel sirol fel arfer.

Mae'r Bwrdd yn cynnig cefnogaeth ar hyn o bryd i nifer o fentrau iaith mewn ardaloedd penodol. Gan fod gan y mentrau gyfraniad pwysig i'w wneud er mwyn cryfhau'r Gymraeg fel iaith gymunedol, mae'r Bwrdd yn awyddus i ymestyn eu gwaith. Gellir darllen mwy am waith y mentrau drwy ymweld â www.mentrau-iaith.com

Mae gweithgareddau'r mentrau iaith yn cynnwys:

- dod â mudiadau at ei gilydd i weithio mewn partneriaeth i godi proffil yr iaith
- helpu cyrff cyhoeddus, preifat a gwirfoddol i ddefnyddio Cymraeg
- rhoi cyngor i rieni newydd ar fagu plant yn ddwyieithog
- rhoi gwybodaeth i rieni am gylchoedd meithrin ac ysgolion Cymraeg
- helpu i sicrhau fod digon o gyfleoedd i blant, pobl ifanc ac oedolion ddefnyddio Cymraeg yn ystod oriau hamdden
- cynyddu defnydd yr iaith yn y diwydiant twristiaeth yng Nghymru
- rhoi gwybodaeth am gyrsiau Cymraeg i Oedolion a helpu i wneud yn siwr fod cyfleoedd i ddysgwyr siarad Cymraeg y tu allan i'r dosbarth
- helpu i sicrhau fod digwyddiadau cymunedol a phrosiectau yn adlewyrchu natur ddwyieithog Cymru
- gwneud ychydig o waith cyfieithu, neu roi cyngor am wasanaethau cyfieithu.

2.3 MENTRAU IAITH (WELSH LANGUAGE INITIATIVES)

One of the activities which is eligible to receive a grant under the Main Grants Programme is the task of establishing and developing mentrau iaith throughout Wales. A menter (pl. mentrau) is a community-based venture working to promote and develop the use of the Welsh language, usually at county level.

The Board currently offers assistance to a number of mentrau iaith in specific areas. As the mentrau have an important contribution to make in order to strengthen Welsh as a community language, the Board is keen to extend their work. More information about the mentrau is available by visiting www.mentrau-iaith.com

The activities of the language initiatives include:

- bringing organisations together to work in partnership to raise the profile of the Welsh language
- helping public, private and voluntary organisations to use Welsh
- advising new parents on raising their children bilingually
- providing information for parents about Welsh medium playgroups and schools
- helping to ensure adequate opportunities for children, young people and adults to use Welsh in their leisure time
- increasing the use of the language in the Welsh tourism industry
- providing information about Welsh for Adults courses and helping to ensure that learners can practice their Welsh outside the classroom
- helping to ensure that community events and projects reflect Wales' bilingual nature
- undertaking limited translation work, or advising on translation services.

Mae'r Bwrdd yn cydnabod fod sawl model o fenter a allai ateb gofynion ardalioedd gwahanol, ond mai'r hyn sy'n bwysig yw perchnogaeth y gymuned. Rydym yn derbyn, felly, bod modd i fenter roi mwy o bwyslais ar rai meysydd na'i gilydd, gan ddibynnu ar yr anghenion lleol.

Dymuna'r Bwrdd osod y canllawiau canlynol ar gyfer ariannu mentrau newydd:-

- bydd cyfraniad y Bwrdd yn seiliedig ar weithgareddau penodol, a thargedau wedi eu gosod a'u cytuno ar eu cyfer. Mae'r mathau o weithgareddau y bydd y Bwrdd yn fodlon eu hariannu wedi eu nodi yn ymateb y Bwrdd i adroddiad annibynnol Iaith Cyf ar waith y mentrau. Mae copïau o'r ymateb i'w cael o swyddfeydd y Bwrdd;
- mae'r Bwrdd yn dymuno annog ceisiadau sy'n cydweddu â ffiniau'r Awdurdodau Unedol. Ein gobaith yw y bydd hyn yn osgoi dyblygu ymdrech, ac yn ei gwneud yn haws i'r awdurdod ddod yn bartner yn noddi'r fenter. Fel arfer, ni fydd y Bwrdd am ariannu mwy nag un menter oddi mewn i ffiniau unrhyw Awdurdod Unedol;
- dylai'r cais gadw costau mor isel â phosib. Mae'n bosib, felly, gwneud cais i ariannu swyddog i'w leoli mewn sefydliad sydd eisoes yn bodoli;
- fel *canllaw* i'r math o symiau sydd yn bosib i'r Bwrdd ei gynnig i fentrau *newydd*, cynigiwyd £23,470 yr un i Fenter Iaith Maelor a Thŷ Tawe ar gyfer 2001/02

Yn y tymor canolig, nod y Bwrdd yw ystyried y canllawiau hyn yng nghyd-destun ceisiadau oddi wrth bob menter, gan gynnwys y rheini sydd eisoes yn weithredol.

Dylai ceisiadau gan fentrau iaith hefyd gynnwys strategaeth neu gynllun gweithredol os yn bosib (nid oes disgwyli i fenter newydd gynnwys yr rhain). Dylai'r mentrau hefyd gwblhau'r Ffurflen Dargedau drwy lunio targedau meintiol o dan y penawdau canlynol:

- Gweithio mewn partneriaeth
- Seminarau/cynadleddau/hyfforddiant
- Y sector gwirfoddol
- Y sector preifat
- Twristiaeth

The Board recognises that there are numerous models for mentrau iaith which can meet the needs of different areas, but that securing the support of the local community is all important. We accept, therefore, that a menter may wish to prioritise some fields of work above others, as relevant to local needs.

The Board offers the following guidelines for financing new mentrau iaith :-

- the Board's contribution will be based on specific activities, accompanied by specific targets agreed for each activity. The type of activities which the Board is able to support are outlined in its response to Iaith Cyf's independent review of the mentrau. Copies of the response may be obtained from the Board's offices;
- the Board encourages applications which coincide with Unitary Authority boundaries. We hope that this will avoid duplication of effort, and will make it easier for the authority to become a partner who can support the initiative. In general, the Board will not wish to support more than one initiative in each Unitary Authority area;
- the application should keep costs as low as possible. It is possible, therefore, to make an application to fund an official to be employed within an existing organisation;
- as a *guide* to the level of support the Board can offer *new* mentrau, £23,470 was offered to both Menter Iaith Maelor and Tŷ Tawe for 2001/02

In the medium term, the Board's aim will be to consider these guidelines as it considers applications from all the mentrau, including those currently in existence.

Applications from mentrau iaith should include a strategic document or operational plan if possible (new mentrau are not expected to include these). Mentrau should also complete the Targets Form by compiling a list of quantitative targets under the following headings:

- Working together
- Seminars/conferences/training
- The voluntary sector
- The private sector
- Tourism

- Y sector cyhoeddus
- Plant
- Pobl ifanc
- Prosiectau cymunedol
- Trosglwyddo Iaith
- Cysylltiadau cyhoeddus a marchnata
- Deunyddiau
- Gweithgareddau eraill

Fe ddylai unrhyw un sydd am geisio am grant ar gyfer sefydlu menter iaith gysylltu â'r Bwrdd am gymorth a chyngor pellach.

2.4 YMGEISWYR A GWEITHGAREDDAU NAD YDYNT YN GYMWYS I DDERBYN GRANT O DAN Y CYNLLUN HWN

Nid yw'r ymgeiswyr na'r gweithgareddau sydd wedi eu rhestru isod yn gymwys i dderbyn cefnogaeth o dan y Prif Gynllun Grantiau.

Mae'n bosib y byddai rhai gweithgareddau yn fwy cymwys i dderbyn grant o dan gynlluniau grantiau eraill y Bwrdd. Os na fedr y Bwrdd gefnogi gweithgaredd arbennig, bydd yn ceisio, hyd y gall, i gyfeirio ymgeiswyr tuag at ffynonellau ariannu eraill fyddai'n fwy addas.

Ni fedr y Bwrdd gyllido'r ymgeiswyr na'r gweithgareddau canlynol o dan y cynllun hwn:

- unigolion
- unrhyw sefydliad sydd heb gyfansoddiad, statws cyfreithiol derbynol a strwythr rheoli democraidd
- ceisiadau gan sefydliadau yn y sector cyhoeddus ar gyfer gweithgareddau sy'n ddarostyngedig i'w Cynllun Iaith Cymraeg, wedi ei baratoi o dan Ddeddf yr Iaith Gymraeg 1993.
- cyflogi staff er mwyn darparu gwasanaeth dwyieithog. Polisi'r Bwrdd yw annog sefydliadau i fabwysiadu polisiau reciriwtio a fydd, dros gyfnod o amser, yn arwain at sefyllfa lle gellir darparu gwasanaethau dwyieithog mewn ffordd naturiol.
- costau mynychu Cyrsiau Cymraeg i Oedolion, naill ai yn y gweithle, neu yn ystod amser hamdden. Ni all y Bwrdd roi cymorth i gefnogi cyrsiau sydd eisoes yn derbyn cymorthdal gan gyrrf cylldio eraill, megis

- The public sector
- Children
- Young People
- Community Projects
- Language Transmission
- Public relations and marketing
- Resources
- Others activities

All those with an interest in establishing a language initiative should contact the Board for further advice and assistance.

2.4 APPLICANTS AND ACTIVITIES INELIGIBLE FOR SUPPORT UNDER THIS GRANTS PROGRAMME

The applicants and activities listed below are not eligible to receive support under the Main Grants Programme.

It is possible that some activities would be eligible to receive a grant under the Board's other grants programmes. If the Board is unable to support a particular activity, it will endeavour, as far as possible, to direct applicants towards more suitable funding sources.

The Board is unable to fund the following applicants or activities under this programme:

- individuals
- any organisation which does not have a constitution, acceptable legal status and a democratic management structure
- applications by organisations in the public sector, for activities which come under their Welsh Language Schemes prepared under the Welsh Language Act 1993.
- staff costs for providing bilingual services. The Board's policy is to encourage organisations to adopt recruitment policies which, over time, should lead to a situation where bilingual services can be provided naturally.
- costs of attending Welsh for Adults Courses, either in the workplace, or during leisure hours. The Board is unable to support courses which already receive grants from other funding bodies, such as ELWa

ELWA yng Nghymru

- darparu deunyddiau dwyieithog megis taflenni ac arwyddion fyddai'n fwy addas i'w cefnogi o dan y Cynllun Grantiau Bach
- gweithgareddau a fyddai'n fwy priodol i'w hariannu gan sefydliadau eraill
- gweithgareddau penodol sydd eisoes wedi dechrau heb gymorth grant, neu sydd eisoes wedi dod i ben
- gweithgareddau at ddibenion gwleidyddiaeth plaid.

- preparing bilingual materials such as brochures and signs which would be more suitably funded under the Small Grants Scheme
- activities which would be more suitably funded by other organisations
- specific activities which have already started without grant aid, or which have already come to an end
- activities for party political purposes.

3. GWEINYDDIAETH AC AMSERLEN Y PRIF GYNLLUN GRANTIAU

3.1 GRANTIAU SYDD AR GAEL

Mae'r Bwrdd yn cynnig dau fath o grant o dan y Prif Gynllun Grantiau:

i) Grant Craidd

Mae'r grant hwn ar gael i sefydliad os yw hyrwyddo a chynyddu'r defnydd o'r Gymraeg yn ran annatod a chanolog o'i gyfansoddiad. Gall sefydliad o'r fath geisio am grant i gynnwl ei gostau canolog. Er hyn, bydd yn rhaid i'r sefydliad nodi pa weithgareddau mae'n ei gynnwl, ac esbonio sut y maent yn cydymffurfio â Strategaeth y Bwrdd. Mae'n bosib i sefydliad geisio am grant craidd a grant prosiect ar yr un pryd.

i) Grantiau Prosiect

Mae'n bosib ceisio am grant gan y Bwrdd i gyllido prosiect neu weithgaredd arbennig fydd yn arwain at gynnydd yn y defnydd o'r Gymraeg. Mae'n bosib hefyd gwneud cais am fwy nag un prosiect ar y tro. Gall y grant gyfrannu tuag at gostau rheoli, gweinyddu a staffio ar gyfer cynnal y prosiect, ond nid ar gyfer gweinyddiaeth gyffredinol y sefydliad.

3. ADMINISTRATION AND TIMETABLE OF THE MAIN GRANTS PROGRAMME

3.1 GRANTS AVAILABLE

The Board offers two types of grant under the Main Grants Programme:

i) Core Grant

This grant is available for an organisation if promoting and increasing the use of the Welsh language is an integral and central part of its constitution. Such an organisation may apply for a grant to support its core costs. However, the organisation must describe the activities it wishes to pursue, and explain how they comply with the Board's Strategy. It is possible for an organisation to apply for a core grant and a project grant at the same time.

ii) Project Grant

It is possible to apply for a grant from the Board to fund a specific project or activity which will lead to an increase in the use of the Welsh language. It is also possible to make an application for more than one project at a time. The grant may contribute towards the costs of managing, administering and staffing in order to support a project, but not towards the general administration of the organisation.

3.2 DERBYN CEISIADAU

Bydd y Bwrdd yn dosbarthu ei pecyn cais ar gyfer y cynllun hwn ddechrau Awst bob blwyddyn.

Mae'r pecyn grantiau yn cynnwys:

- ein *Strategaeth*
- *Cenhadaeth a Gweledigaeth*
- Nodiadau i Ymgeiswyr
- Ffurflen Gais (Cymraeg a Saesneg)
- copi o'r Amodau Safonol (Cymraeg a Saesneg)

Y dyddiad cau i dderbyn ceisiadau ar gyfer grantiau 2002/03 yw **18 Hydref 2001**.

Bydd y Bwrdd yn cadw'r hawl i wrthod ystyried cais sy'n cyrraedd yn hwyr. Mae polisi'r Bwrdd ar geisiadau hwyr yn cael ei esbonio ymhellach yn Adran 1.

Mae'n **rhaid** cyflwyno cais ar ffurflen gais swyddogol y Bwrdd, gan sicrhau fod yr holl atodiadau angenrheidiol wedi eu cynnwys. Mae croeso i chi gwblhau'r ffurflenni naill ai'n Gymraeg neu'n Saesneg.

Gall y Bwrdd anfon a derbyn ffurflenni cais dros y we neu ar ddisg. Mae'r pecyn cais am grant i'w ddarllen a'i lwytho oddi ar safle'r Bwrdd ar y we:

www.bwrdd-yr-iaith.org.uk

(ewch i ① Bwrdd yr Iaith Gymraeg → ④ Beth sydd gan y Bwrdd i'w gynnig → Grantiau)

er mwyn derbyn y pecyn grantiau dros yr e-bost cysylltwch â:

grantiau@bwrdd-yr-iaith.org.uk

dylech ddychwelyd ffurflenni cais yn y post i'r Tîm Grantiau (mae'r cyfeiriad llawn yng nghefn y canllawiau)

Ar ôl derbyn cais byddwn yn :

- cydnabod ei dderbyn o fewn 2 ddiwrnod
- cysylltu â chi os oes unrhyw ran o'r cais ar goll, neu os oes angen mwy o wybodaeth arnom am unrhyw ran o'r cais

3.2 RECEIVING APPLICATIONS

The Board will distribute its application package for this programme in early August every year.

The grants package contains:

- our *Strategy*
- *Vision and Mission*
- Notes for Applicants
- the Application Form (Welsh and English)
- a copy of the Standard Conditions (Welsh and English)

The closing date for receiving applications for the 2002/03 grants is **18 October 2001**.

The Board will also maintain the right to refuse to consider a late application. The Board's policy on late applications is explained further in Section 1.

All applications **must** be submitted on the Board's official application form, and with all the relevant annexes included. You are welcome to complete the forms either in Welsh or in English.

The Board is able to send and receive application forms over the internet or on disk. The grants package can be read and downloaded from the Board's website:

www.bwrdd-yr-iaith.org.uk

(go to ① The Welsh Language Board → ④ What can the Board offer → Grants)

in order to receive the grants package via e-mail please contact:

grantiau@bwrdd-yr-iaith.org.uk

applications should be returned in the post to the Grants Team (the Board's full address is at the back of these guidelines)

Following receipt of an application we will:

- acknowledge receipt within 2 days
- contact you if any part of the application is missing, or if we need further information about any part of the application

- os yn briodol gallwn gysylltu â'r canolwyr, neu unrhyw sefydliadau neu unigolion eraill fedr gynnig barn ar safon a theilyngdod y cais. Byddwn yn holi am:

- safon y cais
- hanes yr ymgeisydd
- a yw'r gwaith yn rhy debyg i waith sy'n digwydd yn barod
- a yw'r cais yn fwy addas i gael ei ariannu gan ffynhonnell arall.

3.3 ASESU CEISIADAU

Bydd pob cais yn cael ei ystyried gan banel grantiau'r Bwrdd. Bydd y panel wedyn yn cyflwyno argymhellion ar y ceisiadau i'w trafod mewn cyfarfod llawn o aelodau'r Bwrdd.

Caiff pob cais ei ystyried yn ôl amcanion y cynllun grantiau. Hefyd, rhoddir ystyriaeth i'r pynciau canlynol wrth bennu blaenoriaethau cyllido. Nid ydynt mewn trefn blaenoriaeth; maent yn disgrifio'r meini prawf a fydd, **o'u hystyried ar y cyd**, yn gymorth i'r Bwrdd yn ei waith o adnabod y ceisiadau hynny sy'n cydymffurfio orau ag amcanion ei gynllun grantiau:-

- ydi'r cyfrifon archwiliadig yn adlewyrchu fod statws ariannol yr ymgeisydd yn dderbynio
- a oes gan yr ymgeisydd sail ariannol a gweinyddol gadarn fydd yn golygu y gall reoli'r gwaith a wneir gyda'r grant yn ddigonol. Byddwn hefyd yn ystyried y defnydd a wnaed o unrhyw grant mae'r sefydliad wedi ei dderbyn gan y Bwrdd yn y gorffennol.
- rhaid i'r ymgeisydd ddangos na fyddai'n bosib i'r gweithgaredd fynd yn ei flaen heb gymorth grant. Cyn cytuno i gynnig cymorth grant bydd y Bwrdd yn ystyried adnoddau'r ymgeisydd, a'r incwm fydd ar gael i gynnal y sefydliad neu'r gweithgaredd.
- bydd y Bwrdd yn blaenoriaethu ceisiadau sy'n derbyn cyllid cyfatebol. Rhaid i'r ymgeisydd nodi o ble y bydd yn ceisio denu

- if appropriate we may contact your referees, or any other organisation or individual who will be able to offer an opinion on the standard and the merit of the application. We will enquire about:

- the standard of the application
- the history of the applicant
- whether the work is too similar to work which is already undertaken
- whether the application is more suitable to be funded elsewhere.

3.3 ASSESSING APPLICATIONS

Each application will be considered by the Board's grants panel. The panel will then present recommendations on the applications for discussion at a full meeting of the Board.

Each application will be considered against the objectives of the programme. In addition, the following issues will be considered while setting priorities for funding. They are not in any order of priority; they simply describe the various criteria which, **considered together**, will assist the Board with its task of identifying those applications which best meet the aims of its grants programme:-

- do the audited accounts indicate that the applicant's financial status is acceptable
- does the applicant have a solid financial and administrative base which will mean that they will be able to manage the work supported by the grant. We will also consider the use made of any grant received by the organisation from Board in the past.
- the applicant must demonstrate that it would not be possible for the activity to go ahead without grant assistance. Before agreeing to offer a grant, the Board will consider the applicant's resources, and the income that will be available to support the organisation or the activity.
- the Board will give priority to applications which receive matched funding. The applicant must note intended sources of

cyllicid cyfatebol ar gyfer y cais. Dylid nodi faint o gyllid sydd wedi ei sicrhau'n barod, ac o ba ffynhonnell. Mae mwy o fanylion am 'gyllid cyfatebol' yn Adran 4.

- beth yw'r cynnydd posib yn y defnydd a wneir o'r Gymraeg o'i gymharu â chost pob gweithgaredd.
- i ba raddau y mae'r gweithgareddau wedi eu hanelu at bobl a sefydliadau nad ydynt yn defnyddio llawer ar yr iaith Gymraeg ar hyn o bryd, neu fod y cyfleoedd sydd ar gael iddynt i ddefnyddio'r iaith yn brin.
- i ba raddau y bydd y gweithgaredd yn cynyddu'r defnydd o'r iaith Gymraeg gan blant a phobl ifanc
- i ba raddau y bydd y gweithgaredd yn cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg ar ôl i oes y gweithgaredd ddod i ben (megis cynhyrchu deunyddiau i hybu a hyrwyddo'r defnydd o'r iaith Gymraeg)
- i ba raddau y bydd y gweithgaredd yn normaleiddio'r defnydd o'r Gymraeg
- i ba raddau y bydd y gweithgaredd yn arwain at dwf cyflym yn y defnydd o'r Gymraeg
- beth yw dalgylch daearyddol unrhyw weithgaredd. Yn gyffredinol bydd y Bwrdd yn ffafrio ceisiadau gan adlewyrchu'r drefn ganlynol:
  - lefel genedlaethol, i'w ddilyn gan
  - lefel Awdurdod Unedol, i'w ddilyn gan
  - lefel leol
- a yw'r cais yn annog ymdrechion gan wirfoddolwyr.

3.4 TREFNIADAU HYSBYSU

Bydd pob ymgeisydd yn cael gwybod a fu'r cais yn llwyddiannus erbyn diwedd Ionawr 2002.

Gall y Bwrdd ddod i 3 penderfyniad gwahanol ar gais am grant:

- i) Cefnogi'r cais yn llawn neu'n rhannol

matched funding. Applicants should also note how much funding has already been secured, and from what source. Further details about 'matched funding' are to be found in Section 4.

- what is the possible increase in the use made of the Welsh language compared to the cost of each activity.
- to what extent are the activities aimed towards people and organisations that do not make much use of Welsh at the moment, or who have few opportunities to use the language.
- to what extent does the activity increase the use of Welsh by children and young people
- to what extent will the activity increase the use of Welsh once funding has come to an end (such as producing materials to promote and facilitate the use of the Welsh language)
- to what extent does the activity normalise the use of Welsh
- to what extent does the activity lead to a rapid increase in the use of Welsh
- what is the geographical extent of the activity. In general, the Board will favour applications in accordance with the following order:
  - national level, followed by
  - Unitary Authority level, followed by
  - local level
- do the applications encourage voluntary effort.

3.4 NOTIFICATION PROCEDURES

Each applicant will be told whether the application was successful by the end of January 2002.

The Board may come to 3 different decisions on a grant application:

- i) Approve the application in full or in part

Bydd y cais yn derbyn cymorth grant yn llawn i gefnogi'r holl weithgareddau a nodir yn y ffurflen gais

neu

bydd y cais yn derbyn grant i gefnogi rhai o'r gweithgareddau, neu yn derbyn llai o grant nag y ceisiwyd amdano.

Os fydd y Bwrdd yn cynnig llai o grant nag y ceisiwyd amdano, fe fyddwn yn esbonio'r rhesymau dros y penderfyniad. Byddwn hefyd yn esbonio pa ran o'r cais a fu'n llwyddiannus. Gallwn ofyn i ymgeiswyr ailystyried graddfa eu ceisiadau gwreiddiol a chyflwyno fersiynau diwygiedig o'u nodau, amcanion ac amcangyfrifon cyllid.

Mae'n bosib i'r Bwrdd hefyd ddewis cefnogi gwaith sefydliad "mewn egwyddor", ond gan ofyn iddynt ail edrych ar gynnwys eu cais. Byddai'n rhaid trafod y posibiliadau hyn gyda'r ymgeisydd cyn cytuno i dalu'r grant.

Gallwn drafod manylion y cais gyda'r ymgeisydd llwyddiannus ar ôl cynnig y grant. Fel arfer bydd angen penderfynu ar amserlen i dalu'r grant, a sut y byddwn yn monitro'r cynnydd yn y gwaith. Mae mwy o fanylion am hyn yn Adran 3.6 isod, ac yn Adran 4.

ii) Gwrthod y cais am y tro

Mae hyn yn golygu naill ai:

bod y Bwrdd yn teimlo fod potensial i'r cais, ond ei fod yn awyddus i gynnal trafodaethau pellach gyda'r ymgeisydd cyn penderfynu a oes modd datblygu'r syniadau ymhellach. Ar ôl i'r ymgeisydd ailystyried, gall y cais gael ei ail gyflwyno fel y gall y Bwrdd ddod i benderfyniad pellach yn ei gylch

neu

na ellir cymeradwyo'r cais oherwydd nad oedd digon o gyllid grant ar gael. Mae'n bosib y gwnaiff y Bwrdd gysylltu â chi yn ddiweddarach yn ystod y flwyddyn os daw cyllid yn rhydd (wele Adran 1).

iii) Gwrthod y cais

Rhawn resymau dros ein penderfyniadau ym mhob achos. Byddwn yn barod i drafod hyn ymhellach gyda chi os oes angen. Efallai y

The application will receive grant support in full to support all of the activities set out in the application form

or

the application will receive a grant to support some of the activities, or will receive less grant than applied for.

If the Board offers a grant at a lower level than applied for, we will explain the reasons for the decision. We will also explain what part of the application was successful. We may require applicants to re-examine the scale of their original proposals and produce a revised budget estimate along with similarly revised aims and objectives.

It is also possible that the Board might choose to support the work of an organisation "in principle", while asking them to re-examine their application. These arrangements would have to be discussed with the applicant before agreeing to pay the grant.

We can discuss the details of the application with the successful applicant after offering the grant. Usually a timetable for paying the grant will need to be agreed, as well as how we will monitor progress. Further details on this are to be found in Section 3.6 below, and in Section 4.

ii) Refuse the application for the time being

This means either:

that the Board believes that the application has potential, but that further discussions with the applicant are needed in order to determine whether the ideas can be developed further. When the applicant has had a chance to reconsider, the application may be resubmitted in order for the Board to reach a further decision

or

that the application could not be approved because there was not enough grant funding available. The Board may contact you later in the year should funds become available, (see Section 1).

iii) Refuse the application

We will give reasons for our decisions in all cases. We will be willing to discuss this with you further if needed. We may also be

gallwn eich cyfeirio at ffynonellau posib eraill o gyllid.

3.5 TALU'R GRANT

Nid yw'r Bwrdd fel arfer yn talu'r grant mewn un taliad. Byddwn am dalu'r grant i chi mewn tri taliad yn ystod y flwyddyn, a hynny ymlaen llaw. Mae'n bosib, fodd bynnag, i gytuno ar drefniant gwahanol os oes angen.

Ni fydd y Bwrdd yn rhyddhau'r taliad grant cyntaf cyn cytuno ar gynnwys Ffurflen Dargedau pob ymgeisydd. Mae'n bwysig, felly, ein bod yn cytuno ar y targedau cyn dechrau talu'r grant ar 1 Ebrill.

Os ydych wedi derbyn grant gan y Bwrdd o dan Brif Gynllun Grantiau 2001/02, bydd angen i chi baratoi adroddiad ar gyfnod olaf y grant hwn (Ionawr-Mawrth fel arfer) cyn y gallwn ryddhau taliad cyntaf grant 2002/03. Ni fydd disgwyl i gyrrff sy'n derbyn grant am y tro cyntaf erioed lunio adroddiad wrth hawlio taliad cyntaf y grant.

Wrth hawlio taliadau grant yn ystod y flwyddyn mae'n rhaid dychwelyd eich Ffurflen Dargedau gan adrodd ar y cynnydd a wnaed yn erbyn pob targed. Mae'n bwysig fod yr adroddiadau yn ein cyrraedd yn brydlon oherwydd fod gan y Bwrdd yr hawl i leihau lefel y grant am y flwyddyn os fydd adroddiadau yn ein cyrraedd wedi'r dyddiad penodedig. Mae'n rhaid i'r Bwrdd fod yn fodlon gyda'r cynnydd yn y gwaith cyn y bydd yn rhyddhau taliad nesaf y grant.

Mae pob taliad grant yn cael ei brosesu drwy system BACS y banciau.

3.6 MONITRO A GWERTHUSO'R GRANT

Mae monitro a gwerthuso yn rhan allweddol o unrhyw gynllun grantiau, ac yn arfer da wrth weinyddu cyllid cyhoeddus. Yn unol â chanllawiau'r Llywodraeth mae'n rhaid i'r Bwrdd:

able to direct you towards other possible funding sources.

3.5 GRANT PAYMENT

The Board does not usually pay the grant in one payment. We will wish to pay the grant in three instalments during the year, in advance. It is possible, however, to agree a different arrangement if necessary.

The Board will not release the first grant payment until we have agreed on each applicant's Targets Form. It's important, therefore, that we agree on suitable targets before commencing grant payment on 1 April.

If you have received a grant from the Board under the Main Grants Programme 2001/02, you will need to prepare a report on the last period of this grant (usually January -March) before we can release the first grant payment of 2002/03. Organisations receiving a grant for the very first time will not need to prepare a report when claiming their first grant payment.

When claiming grant payments during the year you will need to return your Targets Form reporting on the progress made against each target. It is important that reports are submitted on time because the Board reserves the right to reduce the level of grant payment for the year if reports are submitted after the appointed date. The Board must agree that sufficient progress has been made before it can release the next grant payment.

All grant payment are processed by the bank's BACS system.

3.6 MONITORING AND EVALUATING THE GRANT

Monitoring and evaluating is a key part of any grants programme, and is good practice when administering public money. In accordance with Government guidelines the Board must:

fonitro'r cynnydd yn y gwaith dros y flwyddyn gyferbyn â'r targedau a gytunwyd

gwerthuso canlyniad y gwaith hwnnw yng nghyswllt cynyddu a hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg yn ystod, ac ar ddiwedd, y flwyddyn.

Cyn gallu monitro neu werthuso unrhyw gynllun mae'n rhaid gosod targedau addas. Bydd llwyddiant i gyrraedd y targedau yn adlewyrchu llwyddiant y gwaith. Bydd angen i'r Bwrdd, felly, gytuno ar dargedau addas gyda'r ymgeisydd llwyddiannus cyn dechrau talu'r grant. Mae mwy o fanylion am fonitro, gwerthuso a gosod targedau i'w cael yn Adran 4.

Nid yw'r Bwrdd yn disgwyl i bob ymgeisydd gytuno ar restr hir o dargedau. Bydd nifer, a manylder, y targedau'n dibynnu ar y gwaith sy'n cael ei ariannu. Fe fydd y Bwrdd yn ceisio sicrhau na fydd y broses o fonitro yn rhoi gormod o faich gweinyddol ar y sefydliad.

Bydd monitro a gwerthuso yn digwydd mewn dwy ffordd:

- a) gan yr ymgeisydd ei hun
- b) gan y Bwrdd

a) Fe fyddwch **chi** yn monitro a gwerthuso eich gwaith drwy:

- adrodd ar y targedau fydd yn cael eu cytuno gyda'r Bwrdd wrth hawlio pob taliad grant yn ystod y flwyddyn (ac, os yw'n briodol, cyflwyno adroddiad pellach o fewn mis i offen y gwaith)
- cyflwyno adroddiad ariannol erbyn diwedd mis Mehefin 2003.

b) Fe fydd **y Bwrdd** yn monitro a gwerthuso'r defnydd o'r grant drwy:

monitor progress during the year against the agreed targets

evaluate the results of the work, in the context of increasing and promoting the use of Welsh during, and at the end of, the year.

Before monitoring or evaluating any activity, suitable targets must be set. Success in reaching the targets will reflect the success of the work. The Board will, therefore, need to agree suitable targets with each successful applicant before beginning grant payments. Further details on monitoring, evaluating and setting targets are to be found in Section 4.

The Board does not expect each applicant to agree a long list of targets. The amount, and details, of the targets will depend on the work to be funded. The Board will try to ensure that the monitoring process does not place too much of an administrative burden on any organisation.

Monitoring and evaluating will take place in two ways:

- a) by the applicants themselves
- b) by the Board

a) **You** will monitor and evaluate your work by:

- reporting on the targets agreed with the Board when claiming each grant payment during the year (and, if applicable, present a further report within one month of completing the work)
- presenting a financial report by the end of June 2003.

b) The **Board** will monitor and evaluate the use of the grant by:

- gytuno ar dargedau addas i fesur cynnydd gyda'r ymgeisydd cyn i'r gwaith gychwyn
- asesu adroddiadau cynnydd yr ymgeisydd. Byddwn yn barnu a oes cynnydd derbynio wedi digwydd gyferbyn â'r targedau cyn rhyddhau taliad nesaf y grant
- ymweld â rhai cyrff er mwyn dod i ddeall yn well y gweithgareddau sy'n cael eu hariannu gan y grant
- asesu'r adroddiad ariannol ochr yn ochr â'r adroddiad cynnydd ar y gwaith (a geir yn y Ffurflen Dargedau) ar ôl i'r gweithgaredd, neu'r flwyddyn ariannol, ddod i ben.

3.6 AMSERLEN

Dyma'r amserlen ar gyfer Prif Gynllun Grantiau 2002/03:

1 Awst 2001	Estyn gwahoddiad i wneud cais am grant.
18 Hydref 2001	Dyddiad cau ar gyfer derbyn ceisiadau ar gyfer blwyddyn ariannol 2002/03. Ystyried ceisiadau, ceisio gwybodaeth bellach, ceisio barn yngylch teilyngdod ceisiadau.
Erbyn :	
31 Ionawr 2002	Hysbysu'r ymgeiswyr o benderfyniad y Bwrdd. Cynnal trafodaethau lle bo angen a dod i gytundeb yngylch nodau, amcanion, targedau perfformiad, taliadau ac amodau.
1 Ebrill 2002	Dechrau talu'r grant.
31 Mawrth 2003	Gwaith wedi ei gwblhau, a'r grant i gyd wedi ei dalu.
30 Ebrill 2003	Y Bwrdd yn derbyn adroddiadau terfynol ar unrhyw gynlluniau a ddaeth i ben ar ddiwedd 2002/03 (gan sefydliadau na fyddant yn derbyn grant yn ystod 2003/04)

- agreeing with the applicant suitable targets for measuring progress, before work begins
- assessing the applicant's progress reports. We will judge whether acceptable progress has been made against your targets, before releasing the next grant payment
- visiting some organisations in order to better understand the activities that are funded by the grant
- assessing the financial report alongside the progress report on the work (as seen in the Targets Form) when the activity, or the financial year, has come to an end

3.6 TIMETABLE

Here is the timetable for the 2002/03 Main Grants Programme:

1 August 2001	Invite applications for grant.
18 October 2001	Closing date for applications for the 2002/03 financial year. Consider applications, seek further information, seek opinions about the merit of applications.
By :	
31 January 2002	Inform applicants of the Board's decision. Hold discussions where necessary and come to agreement about aims, performance targets, payments and conditions.
1 April 2002	Begin grant payment.
31 March 2003	Work completed, and all grant paid.
30 April 2003	The Board to receive final reports on projects that were completed by the end of 2002/03 (from organisations not receiving a grant during 2003/04)

30 Mehefin 2003 Y Bwrdd yn derbyn adroddiad ariannol.

30 June 2003 The Board receives a financial report.

4. CYNGOR A CHYMORTH

Bwriad yr adran hon yw hwyluso'r gwaith o gwblhau'r ffurflen gais.

Mae rhifau cwestiynau'r ffurflen gais wedi eu nodi'n gyntaf, yna cewch esboniad pellach am ba wybodaeth sydd ei angen. Byddwn yn eich cynggori sut i gyflwyno'r wybodaeth, ynghyd ag esbonio unrhyw dermau a all godi.

CYNGOR CYFFREDINOL

Os ydych am gwblhau'r ffurflen drwy ysgrifennu â llaw defnyddiwch inc du. Ceisiwch brintio mor glir â phosib.

Defnyddiwch dudalennu ychwanegol os nad oes digon o le gennych. Cofiwch rifo'r tudalennau a'r cwestiynau sy'n cael eu hateb.

Cwestiwn 6

Os nad oes gan eich sefydliad statws cyfreithiol nodwch pa gamau y byddwch yn eu cymryd i ffurfioli eich statws cyn 1 Ebrill 2002.

Cwestiwn 9a

Yn gyntaf, eglurwch beth yw prif nod y gweithgaredd yr ydych yn gwneud cais ar ei gyfer (e.e. cynyddu'r nifer o blant o dan 5 oed sy'n gallu sirard Cymraeg). Yna rhowch grynodeb o'r cynllun neu'r gweithgareddau o dan sylw, a'r canlyniadau disgwyliedig. Dylai'r canlyniadau, wrth gwrs, fod yn gyson â'r nod, ac fe ddylech gyfeirio at bwy fydd yn elwa o'r cynllun.

Dylai nod eich gweithgaredd adlewyrchu'r *Strategaeth a Cenhadaeth a Gweledigaeth*, a'r enghreifftiau sy'n cael eu rhestru yn Adran 2.2.

Cwestiwn 9b

Mae Adran 3.6 yn cynnwys manylion pellach ynglŷn â thargedau. Mae targed yn ffordd o fesur a ydych chi'n cwblhau amcanion y gweithgaredd yn effeithiol. Rhestrwch dargedau, felly, sy'n cyfateb i bwrcas cyffredinol a chanlyniadau'r gwaith a nodir yn 9a

4. ADVICE AND ASSISTANCE

The purpose of this section is to assist with the task of completing the application form.

The numbers of the questions in the application form have been noted, followed by a detailed explanation about the information we require. We will advise you on how to present the information, as well as explaining any terms.

GENERAL ADVICE

If you wish to complete the form in handwriting, please use black ink. Please try to print as clearly as possible.

Use extra pages if you do not have enough space. Remember to number the pages and the questions that are being answered.

Question 6

If your organisation does not have legal status, please note which steps you will take to formalise your status before 1 April 2002.

Question 9a

Firstly, you should state the main aim of the activity for which you are applying (e.g. increasing the number of children under the age of 5 who are able to speak Welsh). You should then give a summary of the project or activities under consideration, and the expected results. The results should be consistent with the aims, and you should explain who will benefit from the project.

The aim of your activity should reflect the Board's *Strategy and Vision and Mission* and the examples which are listed in Section 2.2.

Question 9b

Section 3.6 contains further details about targets. A target is a way of measuring whether you are fulfilling the objectives of the activity effectively. Therefore, list targets that correspond to the general purpose results of the work stated in 9a.

Cwblhewch golofnau A & B o'r Ffurflen Dargedau yn unig. Nodwch y targed yng ngholofn A, a'r dyddiad yr ydych yn rhagweld y byddwch yn cyrraedd y targed yng ngholofn B. Bydd y Bwrdd am gytuno targedau meintiol ac ansodol cyn cytuno i dalu unrhyw grant.

Nid yw'n bosib i chi gwblhau colofnau C na CH ar hyn o bryd. Byddwch yn cwblhau'r colofnau hynny wrth ddychwelyd copiau o'r ffurflen bob tro y byddwch yn hawlio taliad grant yn ystod y flwyddyn. Felly, os fydd eich cais yn llwyddiannus, byddwn am gytuno ar restr o dargedau addas gyda chi, ar y daflen hon, **cyn dechrau talu'r grant**.

<u>targed meintiol</u>	targed er mwyn mesur faint o waith sy'n cael ei gyflawni – e.e.
	<ul style="list-style-type: none"> - "trefnu 3 cyfarfod o'r pwyllgor llywio erbyn diwedd mis Medi" - "cynhyrchu tri phecyn gwybodaeth"

<u>targed ansodol</u>	targed fyddai'n ymwneud ag amcanion mwy "eang" na'r uchod – e.e.
	<ul style="list-style-type: none"> - "codi ymwybyddiaeth o wasanaethau Cymraeg fy sefydliad" "gwella'r gwasanaeth yr ydym yn ei gynnig i gyrrff ac unigolion eraill"

Mae'r tabl isod yn cynnig darlun cryno o ystyր nod, amcan a targed, ac yn nodi un enghraifft berthnasol:

nod	datganiad cyffredinol o fwriad eich sefydliad – beth ydych chi eisiau ei wneud?	Cynyddu'r nifer o blant o dan 5 oed sy'n siarad Cymraeg
amcan	dehongliad o sut y byddwch yn cyrraedd eich nod.	darparu addysg feithrin ddwyieithog

Complete columns A & B of the Targets Form only. State targets in column A, and the date by which you aim to complete the targets in column B. The Board will wish to agree quantitative and qualitative targets before agreeing to release any grant payments.

It is not possible to complete columns C & D at present. These will be completed when returning a copy of the form each time you claim a grant payment during the year. Therefore, if your application is successful, we will need to agree on a list of suitable targets on this form **before** paying the grant.

<u>quantitative target</u>	a target for measuring how much work is achieved – e.g.
	<ul style="list-style-type: none"> - "arrange 3 meetings of the steering committee by the end of September" - "produce three information packs"

<u>qualitative target</u>	a target that would deal with "broader" objectives than the above – e.g.
	<ul style="list-style-type: none"> - "raising awareness of my organisation's Welsh language services" - "improving the service that we offer other organisations and individuals"

The table below offers a brief explanation of the meaning of **aim**, **objective** and **target**, and notes an example in each case:

aim	a general statement of your organisation's purpose – what do you want to do?	Increase the number of children under 5 years old who speak Welsh
objective	an interpretation of how you will reach your aim.	providing bilingual nursery education

targed	y ffordd o fesur swmp y gwaith sy'n cael ei wneud ynghyd â llwyddiant y gweithgaredd. Gall targed fod yn feintiol neu'n ansoddol	sefydlu 10 o gylchoedd meithrin erbyn diwedd y flwyddyn	target	the way of measuring the amount of work undertaken as well as the success of an activity. A target can be quantitative or qualitative	establish 10 Welsh medium playgroups by the end of the year
---------------	--	--	---------------	--	--

Cwestiwn 13

Gwirfoddolwr yw unrhyw berson sy'n cyfrannu at y gwaith yn ei amser ei hun, a sydd ddim fel arall yn cael ei gyflogi i wneud y gwaith. Dyw'r amser ychwanegol mae staff cyflogedig yn ei dreulio ar y gwaith, o'u gwirfodd, ddim yn cyfrif. Os oes staff proffesiynol o sefydliad arall yn cael eu secondio i'r prosiect, gellir eu cyfri'n wirfoddolwyr.

Mae'n bosib costio amser gwirfoddolwyr fesul hanner diwrnod (hyd at 4 awr), diwrnod llawn (dros 4 awr) neu wythnos (40 awr neu 5 diwrnod).

Mae mwy o fanylion am gostio amser gwirfoddolwyr i'w cael drwy gysylltu â Chyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru – 029 2043 1700, neu www.wcva.org.uk

Cwestiwn 16a

Mae'n bwysig eich bod yn ceisio cwblhau'r cwestiwn hwn mor gyflawn â phosib.

Yng **ngholofn A** rhowch yr **holl** gostau sy'n gysylltiedig â'r gweithgaredd.

Yng **ngholofn B** rhowch gyfanswm y gost **yr ydych yn ofyn amdano fel grant gan y Bwrdd**. Mae'n bosib ceisio am 100% o gostau rhai elfennau o'r gwaith (e.e. 'cyflogau' neu 'gweithgareddau penodol') ond cofiwch na ddylai cyfanswm colofn B fod yn fwy na 70% o gyfanswm colofn A.

esboniad pellach:

'*gweithgareddau penodol*'
costau ynglwm â chynnal y gweithgaredd y
gnewch gais amdano sydd ar wahân i'r holl
gostau gweinyddol neu gostau craidd

'*cyfraniadau mewn da*'
cyfraniadau sydd ddim yn ariannol – e.e. offer,
swyddfeydd, adnoddau sydd ar gael am ddim i'r

target	the way of measuring the amount of work undertaken as well as the success of an activity. A target can be quantitative or qualitative	establish 10 Welsh medium playgroups by the end of the year
---------------	--	--

Question 13

A volunteer is any person who contributes to the work in his or her own time, and who is not otherwise employed to do the work. The time of a paid employee who undertakes additional voluntary duties will not be eligible. If professional staff from another organisation is seconded to the project, they may be eligible.

Volunteer time may be costed in half days (up to 4 hours), full days (over 4 hours) or weeks (40 hours or 5 days).

Further information on costing volunteer time can be obtained from the Wales Council for Voluntary Action – 029 2043 1700, or www.wcva.org.uk

Question 16a

It is important that you try to complete this question as fully as possible.

In **column A** write **all** the costs that are involved with the activity.

In **column B** write the total cost **that you are seeking as a grant from the Board**. It is possible to apply for 100% of the costs of some elements of the work (e.g. 'salaries' or 'specific activities') but remember that the total in column B should be no more than 70% of the total of column A.

further explanation:

'*specific activities*'
costs involved with supporting the activity that you are making an application for, which are separate from all the administrative and core costs

'*contributions in kind*'
contributions that are not financial – e.g. equipment, offices, resources which are

sefydliad ar gyfer y gweithgaredd. Gall hyn hefyd gynnwys cyfraniad amser gan wirfoddolwyr

Cwestiwn 16b

Rhestrwch y swyddi yr ydych yn ceisio am grant ar eu cyfer. Nodwch:

- gyfanswm yr oriau y bydd pob swyddog yn ei weithio ar y gweithgaredd o dan sylw, naill ai mewn oriau yr wythnos, neu ddiwrnodau mewn blwyddyn os fydd y person yn gweithio'n llawrydd (colofn 2)
- cyfanswm y cyflog ar gyfer yr oriau y bydd y swyddog yn ei dreulio ar y gweithgaredd (colofn 3)
- swm (yn llawn neu'n rhannol) o'r costau cyflog yr ydych yn ceisio am grant ar eu cyfer (colofn 4)

Dylai'r cyfanswm ar waelod colofn (4) gyfateb i'r swm yr ydych yn ofyn amdano ar gyfer cyflogau yng nghwestiwn 15a.

Cwestiwn 16c

Dylai'r cyfanswm gyfateb i'r swm yr ydych yn gofyn amdano yn y rhan priodol o gwestiwn 16a

Cwestiwn 17

Gan na fedr y Bwrdd gyllido 100% o gost unrhyw weithgaredd bydd yn rhaid i'r ymgeisydd ganfod gweddill y costau o ffynonellau eraill. Dyma a olygir gan '**gyllid cyfatebol**'.

Dylai'r cyfanswm yng ngholofn (2) gyfateb i'r **gwahaniaeth** rhwng cyfanswm y symiau yng ngholofnau A a B cwestiwn 16a.

esboniad pellach:

'Ymddiriedolaeth Elusennol'

Mae hyn yn cynnwys holl gyrff y Loteri Genedlaethol. Os ydych am gyflwyno cais Loteri, nodwch yr union gronfa (e.e. Cronfa Gymunedol, Grantiau Bach; Sportlot)

'Gwerthiant'

Yr incwm a ddaw i'r sefydliad o werthu unrhyw nwyddau

'Cyfraniadau'

Cyfraniadau ariannol gan sefydliadau/unigolion

available for free to the organisation for the purpose of the activity. This may also include time contributed by volunteers

Question 16b

List the posts for which you are seeking grant aid. Note:

- the total hours that each officer will be working on the activity, either in hours per week, or days per year for freelance workers (column 2)
- the total salary for the hours that the officer will spend on the activity (column 3)
- the sum (in full or in part) of the salary costs for which you are seeking grant aid (column 4)

The total on the bottom of column (4) should correspond to the sum that you are asking for towards salaries in question 15a.

Question 16c

The total should correspond to the sum that you are asking for in the appropriate part of question 16a

Question 17

As the Board is unable to fund 100% of the cost of any activity the applicant will have to find the remaining costs from other sources. This is what is meant by '**matched funding**'.

The total in column (2) should correspond to the **difference** between the total of the sums in columns A and B in question 16a.

further explanation:

'Charitable Trusts'

This includes all the bodies which distribute National Lottery money. If you are applying for a National Lottery grant, please state the exact funder (e.g. Community Fund, Small Grants Scheme; Sportlot)

'Sales'

The income generated by the organisation from the sale of goods

'Contributions'

financial contributions by organisations/

fydd i'w defnyddio at y gwaith

'Adnoddau'r sefydliad'

Cyfraniadau ariannol a chyfraniad mewn da gan y sefydliad ei hun

GWYBODAETH BELLACH

Mae gwybodaeth bellach am yr uchod i'w gael drwy gysylltu â'r Bwrdd:

**Bwrdd yr Iaith Gymraeg
Siambrau'r Farchnad
5-7 Heol Eglwys Fair
Caerdydd
CF10 1AT**

 029 2087 8000
 029 2087 8001

ymholiadau@bwrdd-yr-iaith.org.uk
grantiau@bwrdd-yr-iaith.org.uk

www.bwrdd-yr-iaith.org.uk

individuals to be used for the work

'Own resources'

Financial contributions and contributions in kind by the organisation itself

FURTHER INFORMATION

Further information about the above is available by contacting the Board:

**Welsh Language Board
Market Chambers
5-7 St Mary Street
Cardiff
CF10 1AT**

 029 2087 8000
 029 2087 8001

ymholiadau@bwrdd-yr-iaith.org.uk
grantiau@bwrdd-yr-iaith.org.uk

www.bwrdd-yr-iaith.org.uk

PRIF GYNLLUN GRANTIAU 2002/03

FFURFLEN GAIS

Mae Bwrdd yr Iaith Gymraeg (y Bwrdd) yn gyfrifol am ddyrannu grantiau o dan Adran 3(3)(a) Deddf yr Iaith Gymraeg 1993. Mae hyn yn caniatáu i'r Bwrdd roi cymorth ariannol i hybu a hwyluso'r defnydd a wneir o'r iaith Gymraeg.

Dylech ddarllen y Nodiadau i Ymgeiswyr perthnasol cyn cwblhau'r ffurflen hon. Bydd rhannau o'r ffurflen gais hon yn fwy addas ar gyfer rhai sefydliadau nag eraill. Cwblhewch y ffurflen gan ateb cymaint o gwestiynau â phosib, yn ôl eich amgylchiadau. Gallwch ddarparu gwybodaeth ar dudalennau ychwanegol, os bydd angen.

Mae'r pecyn cais ar gael i'w lwytho oddi ar safle'r Bwrdd ar y we – www.bwrdd-yr-iaith.org.uk, neu cysylltwch â grantiau@bwrdd-yr-iaith.org.uk. Mae'r pecyn hefyd ar gael ar ddisg – cysylltwch â'r Tîm Grantiau am gopi.

Dylid anfon 3 chopi o'r ffurflen hon at – Tîm Grantiau, Bwrdd yr Iaith Gymraeg, Siambrau'r Farchnad, 5-7 Heol Eglwys Fair, Caerdydd, CF10 1AT erbyn 18 Hydref 2001.

EICH SEFYDLIAD

1. Rhowch y manylion canlynol am eich sefydliad:

Enw: _____

Cyfeiriad: _____
_____

Cod Post: _____ Cyfeiriad e-bost: _____

Rhif ffôn yn ystod y dydd: _____ Rhif ffacs: _____

Sector: Gwirfoddol   Preifat   Cyhoeddus

2. Rhowch enw a swydd y person cyswllt y dylid cysylltu ag ef/hi ynglŷn â'r cais hwn am grant:

Enw: _____

Swydd yn y sefydliad: _____

3. Pryd gychwynnodd eich sefydliad?

4. Nodwch amcanion a nodau cyffredinol eich sefydliad a rhowch grynodeb o'i gefndir a'i weithgareddau.

5. Nodwch faint o staff, aelodau a gwirfoddolwyr sy'n ymwneud â'ch mudiad:

Staff _____ Aelodau _____ Gwirfoddolwyr _____

6. Beth yw statws cyfreithiol eich sefydliad? *Gweler Adran 4 Nodiadau i Ymgeiswyr.*

Grŵp heb ei ymgorffori Cwmni Cyfyngedig trwy Warant

Elusen Gofrestredig Cymdeithas Ddiwydiannol a Darbodus

Cymdeithas Gyfeillgar Arall (rhowch fanylion) _____

7. Dylid amgáu'r dogfennau canlynol gyda'r ffurflen hon (ticiwch y blychau os amgaeir y dogfennau). Os nad oes gennych gopiau terfynnol, amgaewch ddrafft.

Ni ellir talu'r grant heb dderbyn y dogfennau hyn. Gweler Adran 4 Nodiadau i Ymgeiswyr.

Adroddiad Blynnyddol diweddaraf

Mantolen/cyfrifon archwiledig diweddaraf

Cyfansoddiad

(Os nad oes gan eich mudiad gyfansoddiad llenwch y daflen "Gwybodaeth am eich Mudiad" ar ddiwedd y ffurflen hon).

8. Math o grant y gwneir cais amdano. *Gweler Adran 3.1 Nodiadau i Ymgeiswyr.*

Grant prosiect

Grant craidd

Y CYNLLUN Y GWNEIR CAIS AMDANO

9. Rhowch fanylion llawn ynglŷn â sut y byddwch yn defnyddio'r grant.

9a. Nodau ac amcanion y gweithgaredd

Eglurwch bwrrpas cyffredinol y gwaith sydd i'w gefnogi, a'r canlyniadau y dymunwch eu gweld erbyn diwedd Mawrth 2003 (yng nghyswilt cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg). Cewch ddefnyddio tudalennau ychwanegol os dymunwch.

9b. Targedau'r Gweithgaredd

Cwblhewch y Ffurflen Dargedau sydd yng nghefn y ffurflen hon. Nodwch dargedau perfformiad manwl a phenodol a fydd yn dangos llwyddiant o ran cyflawni'r amcanion a nodir yn 9a. Nodwch dargedau **meintiol** ac **ansoddol**, ond gan nodi gymaint o dargedau meintiol ag sy'n bosibl. Mae yna groeso i chi gysylltu â Thim Grantiau y Bwrdd i drafod hyn ymhellach wrth i chi baratoci eich cais am grant. Byddwch yn cwblhau a dychwelyd copïau o'r Ffurflen Dargedau hefyd wrth hawlio eich taliadau grant yn ystod y flwyddyn. *Gweler Adran 3.6 ac Adran 4 Nodiadau i Ymgeiswyr.*

10. Partneriaethau

A fyddwch yn cydweithio gyda sefydliadau eraill ar y gweithgaredd hwn? Rhowch fanylion.

11. Strategaeth

Eglurwch sut fydd y gweithgaredd yn anelu i gyflawni un neu fwy o'r amcanion a nodir yn y dogfennau *Strategaeth ar gyfer yr Iaith Gymraeg ac Yr Iaith Gymraeg: Cenhadaeth a Gweledigaeth ar gyfer 2000-2005* gan y Bwrdd. *Gweler Adran 1 ac Adran 2 Nodiadau i Ymgeiswyr.*

12. Lleoliad

Nodwch gyrhaeddiad daearyddol y gweithgaredd arfaethedig. (Amgaewch fap, lle bo'n briodol). Os oes gan eich sefydliad ganghennau drwy Gymru, yna nodwch sawl cangen sydd gennych, a'u lleoliad.

13. Ymdrech gan wirfoddolwyr

Nodwch nifer y gwirfoddolwyr a fydd ynghlwm â'r gweithgaredd, y math o waith i'w wneud, a'r oriau a fydd yn cael eu cyfrannu. *Gweler Adran 4 Nodiadau i Ymgeiswyr.*

14. Amcangyfrifwch oes y gweithgaredd:

15. Os ydych yn gwneud cais i gefnogi gweithgaredd fydd yn parhau ar ôl y flwyddyn ariannol 2002/03 rhowch fanylion isod. Esboniwch pam ei fod yn weithgaredd tymor hir, a sut fydd y gwaith yn datblygu dros gyfnod penodol. Nodwch raglen waith os yn bosib. (Mae'n bosib i chi gynnwys y wybodaeth hon ar dudalennau ychwanegol – e.e. Cynllun Busnes, Cynllun Gweithredol).

GWYBODAETH ARIANNOL

16a. Gwariant

Rhowch fanylion cyfanswm y costau sydd yn gysylltiedig â'r gweithgaredd ym mlwyddyn ariannol 2002/03 yng ngholofn A, a'r swm y gwneir cais amdano gan y Bwrdd yng ngholofn B. *Gweler Adran 4 Nodiadau i Ymgeiswyr.*

	A	B
	Cyfanswm Gwariant	Swm y gwneir cais amdano
Cyflogau (gofynnir am fanylion pellach yn 16b)		
Pensiwn ac Yswiriant Gwladol (gofynnir am fanylion pellach yn 16c)		
Swyddfeydd		
Cludiant (nodwch y cyfraddau teithio a chynhaliaeth fydd i'w defnyddio)		
Yswiriant		
Offer (rhowch fanylion)		
Taliadau Archwilio		
Gwres/Golau		
Argraffu/deunydd swyddfa/postio/ffôn		
Costau cynnal eraill (rhowch fanylion)		
Gweithgareddau penodol (rhowch fanylion)		
Nodwch gyfanswm gwerth unrhyw gyfraniadau mewn da a dderbyniwyd tuag at y gweithgaredd, gan roi manylion		
CYFANSWM Cofiwch na ddylai'r cyfanswm yng ngholofn B fod yn fwy na 70% o'r cyfanswm yng ngholofn A.		

16b. Rhowch y manylion canlynol ar gyfer unrhyw swyddi y gwneir cais amdanyst. *Gweler Adran 4 yn Nodiadau i Ymgeiswyr.*

(1) Teitl swydd	(2) Cyfanswm oriau yr wythnos / diwrnodau	(3) Cyfanswm Cyflog	(4) Swm y gwneir cais amdanano
CYFANSWM			

16c. Cyfanswm cyfraniadau Pensiwn ac Yswiriant Gwladol -

Fel arfer, cyfrifir y rhain gan y Bwrdd fel 16% o gostau cyflogau.

16ch(i). Os ydych yn gwneud cais am grant i ariannu costau staffio dylech ddarparu diagram o'ch sefydliad gan nodi'n glir y swyddi yr ydych yn gwneud cais i'w hariannu. Dylech hefyd gyflwyno disgrifiadau swyddi byr. (Gallwch ddarparu'r wybodaeth hon ar dudalen ychwanegol).

16ch(ii). Disgrifiadau swyddi:

17. Incwm

Nodwch pa ffynonellau incwm eraill fyddwch chi'n eu defnyddio i ariannu'r gweithgaredd dan sylw (sef y gwahaniaeth rhwng cyfanswm y symiau yn ngholofnau A a B cwestiwn 16a). *Gweler Adran 3.3 ac Adran 4 yn Nodiadau i Ymgeiswyr.*

(1) Ffynhonnell	(2) Swm y gwnaed cais amdano (£)	(3) Enw'r ffynhonnell, a pha bryd y gwnaed y cais (os yn berthnasol)	(4) Swm a sicrhawyd yn <u>llwyddiannus</u> hyd yn hyn (rhowch fanylion) (£)
Sector Cyhoeddus			
Sector Preifat			
Cronfeydd Ewropeaidd (rhowch fanylion)			
Ymddiriedolaethau Elusennol			
Tanysgrifiadau/tâl aelodaeth			
Gwerthiant			
Taliadau gwasanaethau/gweithgareddau			
Cyfraniadau			
Codi arian yn gyffredinol			
Adnoddau'r sefydliad			
Arall (rhowch fanylion)			
CYFANSWM			

- 18.** Os ydych yn rhagweld y byddwch yn gwneud cais am gefnogaeth ariannol gan Fwrdd yr Iaith Gymraeg am fwy nag un flwyddyn ariannol, nodwch lefel y grant yr ydych yn debygol o wneud cais amdano yn ystod yr ail a'r drydedd flwyddyn. *Gweler Adran 1 Nodiadau i Ymgeiswyr.*

BLWYDDYN DAU: £ _____

BLWYDDYN TRI: £ _____

- 19.** Disgrifiwch, os yw hynny'n briodol, sut y gallai'r gweithgaredd barhau pe bai nawdd oddi wrth Fwrdd yr Iaith Gymraeg yn dod i ben (wedi cyfnod o leihau'r grant dros amser, o bosib).

20. Pwy fydd yn gyfrifol am weinyddu cyllid y gweithgaredd?

21. Rhowch enw dau ganolwr annibynnol y gall y Bwrdd gysylltu â hwy ynglŷn â'r cais hwn:

Enw: _____ Enw: _____

Sefydliad: _____ Sefydliad: _____

Cyfeiriad: _____ Cyfeiriad: _____

_____ Cod Post: _____ Cod Post: _____

Rhif ffôn (dydd): _____ Rhif ffôn (dydd): _____

DATGANIAD

Mae angen llofnod 2 berson er mwyn awdurdodi'r cais hwn – person cyswllt (sef y person sy'n cyflwyno'r cais) ac ymddiriedolwr. Os fydd angen i'r Bwrdd dderbyn awdurdod pellach ar gyfer y cais gallwn gysylltu ag un o'r canolwyr a enwir uchod.

22. Rwyf yn gwneud cais am grant o dan Adran 3(3)(a) Deddf yr Iaith Gymraeg 1993 ar gyfer y gweithgareddau a ddisgrifir uchod. Rwyf yn cytuno â'r Amodau Safonol sydd ynghlwm â'r Prif Gynllun Grantiau. Rhaid i'r **ddau** berson isod lofnodi'r ffurflen hon:

Mae'r holl wybodaeth a roddir yn y ffurflen hon, ac mewn unrhyw ddeunydd ategol, yn gywir hyd y gwn i.

Rwyf wedi cwblhau neu amgau'r canlynol :

Adroddiad Blynnyddol	☐	Ffurflen Dargedau wedi ei chwblhau a'i llofnodi	☐
Cyfrifon archwiliadig / datganiad ariannol	☐	Cwestiynau 16 ac 17 wedi eu cwblhau'n gyflawn ac yn gywir, ac nad ydych yn ceisio am grant sy'n fwy na 70% o gyfanswm cost y gweithgaredd	☐
Cyfansoddiad (neu'r dudalen 'Gwybodaeth am Fudiadau Gwirfoddol')	☐		

Llofnod person cyswllt _____

Enw (mewn llythrennau bras) _____

Dyddiad _____

Llofond ymddiriedolwr _____

Enw (mewn llythrennau bras) _____

Dyddiad _____

GWYBODAETH AM FUDIADAU GWIRFODDOL

CWBLHEWCH YR ADRAN HON OS NAD OES GAN EICH MUDIAD GYFANSODDIAD

1. A ydy eich mudiad yn un nad yw'n gwneud elw?

YDI

NAC YDI

2. A oes gan eich mudiad Bwyllgor Rheoli?

OES

NAC OES

Os mai OES yw'r ateb, a yw'r Pwyllgor wedi'i ethol?

YDI

NAC YDI

A oes gan holl aelodau eich mudiad hawliau pleidleisio?

OES

NAC OES

Os mai NAC OES yw'r ateb, nodwch ba aelodau sydd heb hawliau pleidleisio.

Sawl aelod sydd i'ch Pwyllgor Rheoli?

A oes gan eich Pwyllgor Rheoli y swyddogion canlynol?

OES

NAC OES

Cadeirydd

Ysgrifennydd

Trysorydd

Pa mor aml mae'ch Pwyllgor Rheoli yn cyfarfod?

A ydych yn cadw cofnodion o gyfarfodydd y Pwyllgor Rheoli?

YDYM

NAC YDYM

3. A ydy eich mudiad wedi cynnal Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol yn ystod y flwyddyn ddiwethaf gan wahodd yr holl aelodau iddo?

DO

NADDO

4. Nodwch ba gamau ymarferol a gymerwyd/a gymerir gan eich mudiad i ddatblygu Cyfansoddiad. **Fe fydd yn rhaid i chi fabwysiadu cyfansoddiad derbyniol cyn y gall y Bwrdd dalu arian grant i'ch mudiad.**

5. Pa bryd y mae'ch mudiad yn bwriadu mabwysiadu cyfansoddiad?

PRIF GYNLLUN GRANTIAU 2002/03 : FFURFLEN DARGEDAU

9b. TARGEDAU'R GWEITHGAREDD

Mae cyfarwyddiadau ar gwblhau'r daflen hon yn Adran 4 *Nodiadau i Ymgeiswyr*. Nodwch nad oes disgwyl i bob sefydliad restru nifer helaeth o dargedau, bydd hynny yn dibynnau ar y gweithgareddau yr ydych yn gwneud cais ar eu cyfer. Mae croeso i chi ychwanegu mwy o dargedau ar dudalen ychwanegol. Cwblhewch golofnau A & B yn *unig* wrth wneud cais am grant. Byddwch yn cwblhau colofnau C & CH wrth hawlio eich taliadau grant yn ystod y flwyddyn.

A. TARGEDAU MESURADWY	B. DYDDIAD I GWBLHAU'R GWAITH	C. ADRODDIAD AR Y CYNNYDD	CH. A YW'R GWAITH YN DILYN YR AMSERLEN rhowch ✓ neu ✗
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

A. TARGEDAU MESURADWY	B. DYDDIAD I GWBLHAU'R GWAITH	C. ADRODDIAD AR Y CYNNYDD	CH. A YW'R GWAITH YN DILYN YR AMSERLEN rhowch ✓ neu ✗
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			

A. TARGEDAU MESURADWY	B. DYDDIAD I GWBLHAU'R GWAITH	C. ADRODDIAD AR Y CYNNYDD	CH. A YW'R GWAITH YN DILYN YR AMSERLEN rhowch ✓ neu ✗
13.			
14.			
15.			

Cytunwyd ar y targedau uchod ar gyfer gweithgareddau (*enw'r sefydliad*)
 _____ i'w cyflawni o dan Brif Gynllun Grantiau
 Bwrdd yr Iaith Gymraeg 2002/03. Mae hyn yn awdurdodi'r taliad cyntaf o'r grant,
 yn unol â llythyr y Bwrdd dyddiedig X.

Llofnod (ar ran y sefydliad) : _____

Llofnod (ar ran y Bwrdd) : _____

Dyddiad : _____

Cyflwynir yr adroddiad hwn er mwyn hawlio taliad o
 £ _____ ar gyfer y cyfnod _____

Llofnod : _____

Enw : _____

Enw'r sefydliad: _____

Dyddiad : _____

MAIN GRANTS PROGRAMME 2002/03

APPLICATION FORM

The Welsh Language Board (the Board) is responsible for distributing grants under Section 3(3)(a) of the Welsh Language Act 1993. This allows the Board to offer financial assistance for promoting and facilitating the use of the Welsh language.

You should read the relevant Notes for Applicants before completing this form. Parts of this application form are more relevant to some organisations than others. Please complete the form answering as many questions as possible, as appropriate to your circumstances. You may provide information on additional sheets of paper if necessary.

This application pack is available to download from the Board's web site – www.bwrdd-yr-iaith.org.uk, or contact grantiau@bwrdd-yr-iaith.org.uk. The pack is also available on a disk – please contact the Grants Team for a copy.

You should return 3 copies of this form to – The Grants Team, Welsh Language Board, Market Chambers, 5-7 St Mary Street, Cardiff, CF10 1AT by 18 October 2001.

YOUR ORGANISATION

- 1.** Please supply the following details about your organisation:

Name: _____

Address: _____
_____

Post Code: _____ E-mail address: _____

Daytime telephone number: _____ Fax number: _____

Sector: Voluntary   Private   Public

- 2.** Please give the name and position of the contact person who will act as the contact point in relation to this grant application:

Name: _____

Position in organisation: _____

- 3.** When was the organisation established?

- 4.** Please state the general aims of your organisation and provide a summary of its background and activities.

- 5.** Please state the number of staff, members and volunteers associated with your organisation :

Staff _____ Members _____ Volunteers _____

6. What is the legal status of your organisation? *Please see Section 4 Notes for Applicants.*

Unincorporated Group	☐	Company Limited by Guarantee	☐
Registered Charity	☐	Industrial and Provident Society	☐
Friendly Society	☐	Other (please specify)	_____

7. Please enclose the following documents with this form (please tick boxes if enclosed). If final copies aren't available, please enclose latest drafts.

Grants can not be paid unless these documents are submitted. *Please see Section 4 Notes for Applicants.*

Most recent Annual Report	☐
Most recently audited accounts/balance sheet	☐
Constitution	☐

(If your organisation does not have a constitution please complete the "Information about your Organisation" section at the end of this form).

8. Type of grant sought. *Please see Section 3.1 Notes for Applicants.*

Project grant	☐
Core grant	☐

THE PURPOSE FOR WHICH GRANT IS SOUGHT

9. Please give full details about the purpose for which the grant will be used.

9a. Aims and objectives of the proposed activity

Describe the broad purpose of the work to be supported, and results you hope to see by the end of March 2003 (relating to increasing the use of Welsh). You may use additional pages if necessary. *Please see Section 4 Notes for Applicants.*

9b. Targets for the proposed activity

Complete the Targets Form enclosed with this form. Provide detailed and specific performance targets which will demonstrate success in achieving the objectives noted in 9a. Please specify **qualitative** and **quantitative** targets, but note as many quantitative targets as possible. You are welcome to contact the Grants Team at the Board to discuss targets whilst preparing your grant application. You will also be completing and returning copies of the Targets Form when claiming your grant payments during the year. *Please see Section 3.6 and Section 4 Notes for Applicants.*

10. Partnerships

Will you be collaborating with other organisations during this activity? Please give details.

11. Strategy

Explain how the proposed activity will fulfil one or more of the objectives set out in the Board's *A Strategy for the Welsh Language* or *The Welsh Language: A Vision and Mission for 2000-2005*.

Please see Section 1 and Section 2 Notes for Applicants.

12. Location

Please indicate the geographical extent of the proposed activity (you may enclose a map, if appropriate). If your organisation has branches throughout Wales, please note how many there are, and where they are situated.

13. Volunteer effort

Please indicate the number of volunteers to be involved with the activity, the type of work to be undertaken, and the hours they will contribute. *Please see Section 4 Notes for Applicants.*

14. Please estimate the total lifetime of the activity:

15. If you are seeking funding for an activity which will continue after the 2002/03 financial year, please give details below. Note why the activity needs to be long term, and how the work will develop over time. Include a proposed work programme if possible. You may also include this information on additional pages (e.g. Business Plan, Operational Plan).

FINANCIAL INFORMATION

16a. Expenditure

Please provide details of the total cost of the activity for the next financial year in column A, and the grant applied for in column B. *Please see Section 4 Notes for Applicants.*

	A	B
	Total Expenditure	Sum applied for
Salaries (further details are requested at question 16b)		
Pension and NI Contributions (further details are requested at question 16c)		
Accommodation		
Transport (note the travelling and subsistence rates to be used)		
Insurance		
Equipment (please specify)		
Audit fees		
Heating/Lighting		
Printing/stationary/postage/telephone		
Other running costs (please specify)		
Costs for undertaking specific activities (please specify)		
Note the total value of contributions in kind received towards the activity, giving details		
TOTAL Please remember that the total in column B should not be more than 70% of the total in column A.		

16b. Please provide the following details for any posts for which this application is being made. *Please see Section 4 Notes for Applicants.*

(1) Job title	(2) Total of hours per week / days	(3) Salary total	(4) Sum applied for
TOTAL			

16c. Total NI and Pension Contribution –

The Board normally sets these at 16% of salary costs.

16d(i) If you are applying for a grant to fund staffing costs please provide a structure diagram for your organisation clearly indicating those posts for which you are applying for funding. Please also supply brief job descriptions. (This information may be provided on a separate sheet of paper).

16e(ii) Job descriptions:

17. Income

Please provide details about the other sources of income you will use to support the activities for which grant is sought (ie. the difference in the totals of columns A and B question 16a). *Please see Section 3.3 and Section 4 Notes for Applicants.*

(1) Source	(2) Amount sought (£)	(3) Name of source and when sought (if relevant)	(4) Amount <u>successfully</u> raised to date (please give details) (£)
Public Sector			
Private Sector			
European Funds (give details)			
Charitable Trusts			
Subscriptions/membership fees			
Sales			
Charges for services/activities			
Donations			
General fund-raising			
Own resources			
Other (please specify)			
TOTAL			

- 18.** If you envisage seeking financial support from the Welsh Language Board for more than one financial year, please indicate the level of grant you are likely to be seeking during the second and third years. *Please see Section 1 Notes for Applicants.*

YEAR TWO: £ _____

YEAR THREE: £ _____

- 19.** Please describe, if appropriate, how the activity could continue should funding from the Welsh Language Board cease (possibly after a period of tapering funding).

20. Who will be responsible for administering the finances of the activity?

21. Please provide the names of two independent referees who may be contacted about this application:

Name: _____

Name: _____

Organisation: _____

Organisation: _____

Address: _____
_____

Address: _____
_____

Post Code: _____

Post Code: _____

Telephone (day): _____

Telephone (day): _____

DECLARATION

Two signatories are needed to authorise this application – a contact person (ie. the person presenting the application) and a trustee. If the Board will need to receive further authorisation for the application we will be able to contact one of the referees named above.

22. I apply for a grant under Section 3(3)(a) of the Welsh Language Act 1993 in connection with the activities described above. I agree with the Standard Conditions relevant to the Board's Main Grants Programme. The **two** people listed below must sign this form:

All of the information given in this form and any supporting material is correct to the best of my knowledge.

I have enclosed, or completed, the following :

Annual Report

Targets Form – completed and signed

Balance sheet / audited accounts

Questions 16 and 17 fully completed and correct, and you are not applying for a grant of more than 70% of the total cost of the activity

Constitution (or the page 'Information about Voluntary Organisations')

Signature of Contact Person _____

Name (in block letters) _____

Date _____

Signature of Authorising Trustee _____

Name (in block letters) _____

Date _____

INFORMATION ABOUT VOLUNTARY ORGANISATIONS

PLEASE COMPLETE THIS SECTION IF YOUR ORGANISATION DOES NOT HAVE A CONSTITUTION

1. Is your Organisation non-profit making?

YES NO

2. Does your Organisation have a Management Committee?

YES NO

If YES, is the Committee elected?

YES NO

Do all members of your Organisation have voting rights?

YES NO

If NO, please state which members do not have voting rights.

How many people sit on your Management Committee?

Does your Management Committee have the following Officers?

YES   NO

Chairman

Secretary

Treasurer

How often does your Management Committee meet?

Is a record (minutes) kept of your Management Committee meetings?

YES NO

3. Has your Organisation held an Annual General Meeting (AGM) in the past year to which all members were invited?

YES NO

4. Please state what practical steps your Organisation has taken/will be taking to develop a Constitution. **This will need to be in place before the Board can issue any grant money.**

5. When is your Organisation intending to adopt a constitution?

Month 20

MAIN GRANTS PROGRAMME 2002/03: TARGETS FORM

9b. TARGETS FOR THE PROPOSED ACTIVITY

Directions for completing this section are noted in Section 4 *Notes for Applicants*. Please note that it is not necessary for every organisation to propose a long list of targets – the number of targets will depend on the activities for which you are seeking funding. You are welcome to list further targets on an additional page if necessary. Please complete columns A & B *only*. You will complete columns C & D when claiming your grant payments during the year.

A. <u>MEASURABLE</u>	B. <u>DATE FOR COMPLETION OF WORK</u>	C. <u>PROGRESS REPORT</u>	D. <u>IS THE WORK IN KEEPING WITH TIMETABLE</u> state ✓ or ✗
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

A. <u>MEASURABLE</u>	B. DATE FOR COMPLETION OF WORK	C. PROGRESS REPORT	D. IS THE WORK IN KEEPING WITH TIMETABLE state ✓ or ✗
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			

A. <u>MEASURABLE</u>	B. DATE FOR COMPLETION OF WORK	C. PROGRESS REPORT	D. IS THE WORK IN KEEPING WITH TIMETABLE state ✓ or ✗
13.			
14.			
15.			

The above targets were agreed for the activities of (*name of organisation*) _____ to be completed under the Welsh Language Board's Main Grants Programme 2002/03. This triggers the first grant payment, as set out in the Board's letter dated X

Signature (on behalf of the organisation) : _____

Signature (on behalf of the Board) : _____

Date : _____

This report is presented in order to claim a grant payment of £ _____ for the period _____

Signature: _____

Name : _____

Organisation : _____

Date : _____

PRIF GYNLLUN GRANTIAU BWRDD YR IAITH GYMRAEG 2002/03

AMODAU SAFONOL

1. Caiff unrhyw gymorth grant sy'n cael ei roi gan Fwrdd yr Iaith Gymraeg ('y Bwrdd') ei ddefnyddio yn unig ar gyfer y dibenion a nodir yn llythyr y Bwrdd yn cynnig cymorth grant. Os nad yw'r dibenion yn cael eu nodi yn y llythyr hwnnw, bydd y Bwrdd yn derbyn y dibenion a ddatganwyd gan y corff sy'n gwneud cais ('y sawl sy'n cael grant') yn eu cais am gymorth grant. Ond, mae'n bosib addasu'r dibenion hynny drwy gytundeb o flaen llaw rhwng y Bwrdd a'r sawl sy'n cael grant.
2. Mae'n bosib trin unrhyw gamgynrychioli, gan gynnwys celu neu ddal gwybodaeth berthnasol yn ôl, yn y cais am gymorth grant fel methiant i gydymffurfio â'r telerau a'r amodau hyn.
3. Nid yw'r Bwrdd yn ystyried bod rhoi grant am un flwyddyn ariannol (1 Ebrill hyd 31 Mawrth) yn golygu unrhyw warant y rhoddir y grant ar gyfer y flwyddyn ddilynol, oni bai fod y cynnig grant yn nodi'n wahanol.
4. Ni fydd lefel y grant yn cael ei addasu yn ystod y flwyddyn i gymryd i ystyriaeth newidiadau o ran tâl a phrisiau, heblaw am yr ychydig achosion penodol hynny lle bo'r Bwrdd wedi cytuno i ddiwallu'r costau hynny mewn cysylltiad â rhai unigolion sydd â hawliau wedi'u gwarchod.
5. Bydd y Bwrdd yn talu'r grant mewn 3 rhandaliad yn ystod y flwyddyn, neu'n dod i drefniant gwahanol o flaen llaw gyda'r sawl sy'n derbyn grant. Bydd y Bwrdd yn dal yr hawl (oni bai ein bod wedi dod i gytundeb arall o flaen llaw) i leihau lefel y grant am y flwyddyn am bob diwrnod y bydd y grant yn hwyr yn cael ei hawlio, (neu am bob diwrnod na fydd y corff yn gwneud ymdrech deilwng i gwblhau'r 'Ffurflen Dargedau'). Bydd y lleihad yma yn cael ei gyfrifo yn seiliedig ar raddfa o 10% (yn flynyddol) o'r grant am y flwyddyn.
6. Os yw'r grant yn cael ei dalu mewn rhandaliadau, mae'r Bwrdd yn dal yr hawl i ddal rhandaliad yn ôl os nad yw'r sawl sy'n cael grant yn bodloni'r Bwrdd bod y grant yn cael ei ddefnyddio tuag at y dibenion y cytunwyd arnynt.
7. Mae'r Bwrdd yn cadw'r hawl ar unrhyw adeg i adennill y grant, yn gyfan gwbl neu'n rhannol, i'r graddau na ddefnyddir mohono at y dibenion a gymeradwywyd.
8. Os nad yw'r grant yn cael ei ddefnyddio at y dibenion y cytunwyd arnynt yn ystod y flwyddyn ariannol y mae'n ymwneud â hi, gall y Bwrdd adennill y swm na wariwyd mohono yn ystod neu ar ddiwedd y flwyddyn ariannol honno a/neu gellir ei gymryd i ystyriaeth wrth bennu swm y cymorth grant a delir yn y flwyddyn ariannol ddilynol.

9. Rhaid i'r sawl sy'n cael grant roi gwybod i'r Bwrdd cyn gynted ag y daw'n amlwg y bydd tan-wario'n digwydd. Gall y Bwrdd yn ôl ei ewyllys arallgyfeirio'r swm na wariwyd mohono at ddibenion llesol eraill y mae'n cytuno â hwy. Mae'n debygol iawn y byddwn yn cytuno i wneud hyn lle bydd y sawl sy'n cael grant yn tan-wario oherwydd gwell effeithiolrwydd neu effeithlonrwydd wrth reoli adnoddau. Nid yw'n debygol y cytunir i arallgyfeirio'r grant os yw'r sawl sy'n derbyn grant wedi tanwario oherwydd oedi wrth ddechrau gweithgaredd.
10. Lle mae'r grant, neu unrhyw ran ohono, yn cael ei ddefnyddio ar gyfer prynu neu gael unrhyw ddiddordeb mewn unrhyw eiddo (gan gynnwys dodrefn neu offer) ac nid yw'r ased yn cael ei ddefnyddio bellach at y pwrpas y cytunwyd arno, rhaid i'r sawl sy'n cael y grant ddychwelyd yr eiddo i'r Bwrdd neu, gyda chytundeb y Bwrdd, dalu'n ôl cyfran briodol o werth yr ased. Caiff y swm sydd i'w adennill ei gyfrif drwy gyfeirio at werth yr ased ar y farchnad gyfredol drwy gymryd i ystyriaeth unrhyw dderbyniadau yswiriant a chyfran y gost wreiddiol a dalwyd gan grant.
11. Rhaid i'r sawl sy'n cael grant wneud ei orau i ddenu cymorth ariannol oddi wrth ffynonellau ar wahân i'r Bwrdd.
12. Rhaid i'r sawl sy'n cael grant sicrhau y bydd yn hysbysu cyrff a mudiadau eraill sydd â didordeb cysylltiedig am y gwaith a wneir gan y sawl sy'n cael grant.
13. Rhaid i'r sawl sy'n derbyn grant gan y Bwrdd gydnabod y cyfraniad yn yr holl gyhoeddiadau a deunyddiau hysbysrwydd sy'n gysylltiedig â'r grant. Dylid dod i gytundeb ar ddulliau cydnabod addas gyda'r Bwrdd cyn dechrau talu'r grant drwy gwblhau'r ffurflen '*Cydnabod Grant*'.
14. Rhaid i'r sawl sy'n cael grant gyflwyno i'r Bwrdd **erbyn 30 Mehefin 2003:**
  - a. Adroddiad ariannol sy'n nodi'n glir bob grant gan y Bwrdd a sut y'u gwariwyd, ynghyd ag unrhyw grantiau a dderbyniwyd oddi wrth ffynonellau cyhoeddus eraill yn y flwyddyn honno. Bydd y math o gyfrifon fydd i'w cyflwyno yn ôl sefyllfa ariannol y sefydliad:

Ar gyfer mudiadau sy'n derbyn grant o lai na £2,500, neu ar gyfer mudiadau sy'n derbyn mwy na £2,500, ond y mae cyfanswm eu hincwm a gwariant crynswth heb fod dros £10,000, dylai'r adroddiad ariannol gynnwys, fel lleiafswm, ddatganiad gan Gadeirydd y mudiad, y Prif Swyddog Cyllid, neu berson tebyg, yn cadarnhau fod y grant wedi ei ddefnyddio ar gyfer y pwrpasau a fwriadwyd, ynghyd â chyfrif Incwm a Gwariant.

Ar gyfer mudiadau sydd â chyfanswm incwm a gwariant crynswth dros £10,000 ond heb fod dros £250,000, dylid cyflwyno Adroddiad Archwiliwr Annibynnol neu, os yw'n dymuno, Adroddiad Archwiliad llawn ar eu cyfrifon

a ddylai gynnwys:

- adroddiad gan yr ymddiriedolwyr/cyfarwyddwr/trefnydd;
- datganiad o'r gweithgareddau ariannol;
- cyfrif Incwm a Gwariant;
- mantolen wedi ei harwyddo;
- datganiad Llif Arian (os yw'r ddeddfwriaeth cwmnïau yn mynnu);
- nodiadau i'r cyfrifon
- adroddiad wedi ei arwyddo gan Archwilydd.
- datganiad yn cadarnhau fod y grant wedi ei ddefnyddio ar gyfer y pwrrpas a fwriedwyd

Dylai mudiad gyda chyfanswm incwm neu wariant crynswth dros £250,000 gyflwyno Adroddiad Archwiliad llawn ar eu cyfrifon, yn ogystal â'r uchod.

- b. yn ogystal â hyn, **erbyn 30 Ebrill 2003**, adroddiadau ysgrifenedig ar unrhyw gynlluniau a ddaeth i ben ar ddiwedd 2002/03 (gan sefydliadau nad ydynt yn derbyn grant yn ystod 2003/04). Dylid adrodd ar y targedau y cytunwyd arnynt.
15. Pe bai cyfrifon terfynol y flwyddyn yn dangos, ym marn y Bwrdd, amrywiaethau sylweddol rhwng incwm a gwariant go iawn y sawl sy'n cael grant a'r symiau a ragwelwyd yn eu cais am gymorth grant ar gyfer y flwyddyn honno, gall y Bwrdd newid taliadau cymorth grant dilynol, eu dal yn ôl neu eu hadennill i'r graddau y mae'n credu eu bod yn rhesymol yng ngoleuni'r holl amgylchiadau perthnasol.
16. Rhaid i'r sawl sy'n cael grant ddarparu gwybodaeth i'r Bwrdd am eu gweithgareddau neu eu gweithgareddau arfaethedig, a'u defnydd neu'u defnydd arfaethedig o holl gymorth grant y Llywodraeth neu unrhyw ran ohono, y gall y Bwrdd ofyn amdani o bryd i'w gilydd. Rhaid i wybodaeth o'r fath, os yw'r Bwrdd yn gofyn, gael ei hardystio yn yr un modd â'r copïau o'r cyfrifon y cyfeiriwyd atynt yn amod 14a uchod.
17. Rhaid i'r sawl sy'n cael grant, yn ddi-dâl, ganiatáu i unrhyw swyddogion o'r Bwrdd a/neu'r Rheolwr a Chyfrifydd Cyffredinol, neu swyddog o Gynulliad Cenedlaethol Cymru ar unrhyw adeg resymol ymweld â'u heiddo a/neu archwilio unrhyw rai o'u gweithgareddau a/neu archwilio a mynd â chopïau o lyfrau cyfrifon y sawl sy'n cael grant a'r dogfennau neu'r cofnodion eraill a all fod ym marn y

swyddogion yn gysylltiedig mewn unrhyw ffordd â defnyddio'r grant gan y sawl sy'n ei gael. Mae'r amod hon heb ragfarn ac yn ddarostyngedig i unrhyw hawliau a phwerau statudol eraill y gall Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Bwrdd neu'r Rheolwr a Chyfrifydd Cyffredinol, Cynulliad Cenedlaethol Cymru, neu unrhyw swyddog, gwas neu asiant iddynt, eu hymarfer.

18. Gall y Bwrdd yn ôl ei ewyllys absoliwt ddatgelu i Gynulliad Cenedlaethol Cymru neu i unrhyw Lys unrhyw wybodaeth a roir iddi gan y sawl sy'n cael grant mewn perthynas â'u cais am grant neu mewn perthynas â rhoi'r grant.
19. Os yw'r sawl sy'n cael grant yn cael eu hymddated neu'n destun diddymiad (gan gynnwys bod yn destun gorchymyn gweinyddiad); yn cael ei roi yn nwylod derbynnydd; yn mynd yn fethdalwr; yn gwneud cyfaddawd neu drefniant arall ynghyllch ei ddyledion gyda'i gredydwyr; neu yn methu, neu ym marn y Bwrdd yn debygol o fethu, talu unrhyw un o'i ddyledion, wedyn bydd gan y Bwrdd yr hawl i adennill y grant a dalwyd ac ni fydd unrhyw arian pellach yn daladwy gan y Bwrdd i'r sawl sy'n cael grant neu i unrhyw un sy'n gweithredu ar eu rhan neu yn eu henw. Bydd unrhyw gyfeiriad at swm y grant a dalwyd neu sydd i'w dalu i'r sawl sy'n cael grant i olygu, a chael ei gyfyngu, i swm yr arian a dalwyd i'r sawl sy'n cael grant gan y Bwrdd ar yr adeg y mae unrhyw un o'r digwyddiadau a nodir uchod yn codi.
20. Rhaid peidio â defnyddio unrhyw ran o'r grant at ddibenion gwleidyddiaeth plaid, ac ni fydd unrhyw agwedd ar weithgareddau sy'n derbyn cymorth grant yn ymwneud â gwleidyddiaeth plaid o ran eu bwriad, eu defnydd neu eu cyflwyniad.
21. Bydd yr hawlraint, a phob hawl debyg i hawlraint, ar y deunydd a gynhyrchr wrth gynnal y gweithgareddau ac yn ystod y gweithgareddau, ac yn yr holl adroddiadau a gyflwynir o dan delerau'r prosiect hwn, yn perthyn i Fwrdd yr Iaith Gymraeg.
22. Bydd y sawl sy'n cael grant yn cymryd pob cam rhesymol i yswirio rhag unrhyw risgiau a allai godi mewn perthynas ag unrhyw eiddo'r sefydliad neu unrhyw weithgaredd sy'n derbyn cymorth grant yn llwyr neu'n rhannol gan y Bwrdd o dan y cynllun hwn. Mae hyn yn cynnwys unrhyw golled neu niwed personol i staff a gyflogir trwy gymorth grant sy'n ymgymryd â'r gweithgareddau hynny. Mae'r Bwrdd yn cadw'r hawl i fynnu bod y sawl sy'n cael grant yn cyflwyno unrhyw ddogfennau perthnasol yn gysylltiedig â pholisiau yswiriant i'w harchwilio. Nid yw'r Bwrdd yn atebol mewn unrhyw ffordd am unrhyw ddigwyddiad yn ymwneud ag eiddo neu weithgareddau y darparodd gymorth grant yn llwyr neu'n rhannol ar eu cyfer; gan y sawl sy'n cael grant y mae cyfrifoldeb am unrhyw ddigwyddiadau o'r fath, a dylai fod ganddo bolisiau yswiriant priodol ar gyfer pob digwyddiad posibl.
23. Mae'r Bwrdd yn mynnu bod pob un sy'n derbyn cymorth grant yn sicrhau eu bod yn gweithredu polisi o gyfle cyfartal fel cyflogwyr, fel rhai sy'n defnyddio gwirfoddolwyr, ac fel darparwyr gwasanaethau, heb ystyried hil, iaith, rhyw, crefydd neu cyn belled ag sy'n ymarferol, unrhyw anabledd.

24. Ni fydd y sawl sy'n cael grant (a bydd yn sicrhau na fydd unrhyw aelod o'i sefydliad) yn cynrychioli'r sefydliad yn y fath fodd, yn dweud, neu'n gwneud unrhyw beth a allai arwain pobl i gredu bod y sawl sy'n cael grant yn asiant ar ran y Bwrdd neu fod y Bwrdd yn gyfrifol am unrhyw atebolrwydd ar ran y sawl sy'n cael grant. Ni fydd unrhyw beth yn amodau a thelerau'r grant yn gosod unrhyw gyfrifoldeb ar y Bwrdd o ran unrhyw atebolrwydd a fydd gan y sawl sy'n cael grant tuag at unrhyw un neu unrhyw beth arall.
25. Os yw'r sawl sy'n cael grant yn torri unrhyw un o'r amodau uchod neu'r rhai a nodir yn llythyr y Bwrdd yn cynnig y grant yna bydd gan y Bwrdd hawl i adennill y cyfan neu ran o'r grant a dalwyd eisoes ac i ddal yn ôl, dros dro neu'n barhaol, unrhyw grant na thalwyd mohono eto; ac eithrio lle bydd y Bwrdd yn ystyried fod methiant y sawl sy'n cael grant yn un y gellir ei gywiro i fodloni'r Bwrdd. Cyn i'r Bwrdd adennill unrhyw grant fe fydd yn gyntaf yn cyflwyno rhybudd ysgrifenedig i'r sawl sy'n cael grant yn manylu ar natur y methiant a'r camau y mae angen i'r sawl sy'n cael grant eu cymryd er mwyn ei gywiro, a'r amser a ganiateir iddynt gywiro'r methiant.

*Bwrdd yr Iaith Gymraeg
Gorffennaf 2001*

WELSH LANGUAGE BOARD'S MAIN GRANTS PROGRAMME

2002/03

STANDARD CONDITIONS

1. Any Welsh Language Board ('the Board') grant shall be used only for the purposes approved in the Board letter making the offer of grant aid. Where no such purposes are specified in that letter, the approved purposes shall be those declared by the body making the application ('the grantee') in its application for grant aid. Those approved purposes may however be modified by prior agreement between the Board and the grantee.
2. Any misrepresentation, including concealment or withholding of relevant information, by the grantee in its application for grant aid may be treated as a failure to comply with these terms and conditions.
3. The award for one financial year (1 April to 31 March) shall not be deemed to imply any guarantee that a grant will be awarded for the following year, unless the terms of the formal offer so specify.
4. The grant level shall not be amended to take account of changes in payments and prices which occur during the year, except for those specific cases where the Board has agreed to meet those costs in relation to some individuals whose rights are preserved.
5. The grant will be payable in three instalments during the course of the year, or the Board may agree on alternative arrangements with the grantee beforehand. The Board reserves the right (if alternative arrangements haven't been agreed) to reduce the level of grant payment for the year for each day a grant claim is late (or for each day an organisation does not properly complete the 'Targets Form'). This reduction will be calculated based on a ratio of 10% (per annum) of the grant for the year.
6. Where the grant is payable by instalments, payment of any instalments may be withheld if the grantee fails to satisfy the Board that it will be used solely for the approved purposes.
7. The Welsh Language Board reserves the rights at any time to recover the grant, in whole or in part to the extent that it is not used for the approved purposes.
8. If the grant is not spent for the approved purposes during the financial year to which it relates, the unspent amount may be recovered by the Board during or at the end of that financial year and/or may be taken into account in determining the amount of grant aid to be paid in the following financial year.

9. The grantee shall notify the Board as soon as it becomes apparent that an underspending of grant is likely to arise. The Board may at its discretion approve the use of the unspent amount for other beneficial approved purposes. Such approval is especially likely to be given where the grantee is to achieve the underspending by improved effectiveness or efficiency in its management of resources, but approval is not likely to be given where the underspending arises from the delayed start of an approved activity.
10. Where the grant or any part thereof is used by the grantee to purchase or acquire any interest in any asset (including furniture or equipment), and the asset ceases to be used for the approved purpose for which it was obtained, the grantee shall return the asset to the Board, or, with the Board's agreement, repay to the Board a proper proportion of the value of the asset. The amount recoverable shall be calculated by reference to the current market value of the asset taking into account any proceeds of insurance and the proportion of the original cost met by grant.
11. The grantee shall use its best endeavours to obtain financial support from sources other than the Board.
12. The grantee shall ensure that information is disseminated to other bodies and movements with associated interest in the grantee's work.
13. The grantee must acknowledge the Board's financial contribution in all its publications and marketing materials associated with the grant. An agreement on suitable methods of acknowledgements must be reached with the Board by completing the '*Grant Acknowledgement*' form before the commencement of grant payment.
14. The grantee shall submit to the Board by **30 June 2003**:
  - a. A financial report which clearly identifies all Board grants and how they were spent, along with any grants received from other public sources during the same financial year. The type of financial report required will vary in accordance with the organisation's financial status:

For organisations who received a grant of less than £2,500, or for organisations who received a grant of more than £2,500 but their total income or gross expenditure did not exceed £10,000, the financial statement should consist, at the very least, of a statement by the organisation's Chairman, Chief Finance Officer, or similar person, confirming that the grant was used for the intended purposes, along with an Income and Expenditure Account.

Organisations with a total income and gross expenditure exceeding £10,000, but not exceeding £250,000, should submit either an Independent

Examiners Report or, if they choose, a full Audit Report to their accounts which should include:

- a report by the trustees / director / organiser
- statements of financial activity
- an Income and Expenditure Account
- a signed balance sheet
- a Cash Flow Statement (if the Companies Act so requires)
- notes to the accounts
- a signed auditors report
- a statement declaring that the grant was used for the intended purposes

Those organisations with total income or gross expenditure exceeding £250,000 per annum are to provide a full Audit Report to their account, in addition to the above.

- b. In addition, by **30 April 2003**, a written report on any activities which were completed by the end of 2002/03 (from those organisation who will not receive a grant during 2003/04). You should report on the agreed targets.
15. Should the final annual accounts reveal, in the opinion of the Board, substantial variations between the grantee's actual income and expenditure and the amounts forecast in the grantee's aid application for that year, the Board may vary, withhold or recover grant aid payments in such proportions as appear to it in its absolute discretion to be reasonable in the light of all relevant circumstances.
16. The grantee shall provide the Board with such other information as to its activities or proposed activities, and as to its use or proposed use of all or any part of Government grant aid, as the Board may from time to time require. Such information shall, if so requested by the Board, be certified in the same way as the copy accounts referred to in condition 14 a above
17. The grantee shall, without charge, permit any officer of officers of the Board and/or the General Manager and Accountant, or an officer of the National Assembly for Wales, at any reasonable time to visit its premises and/or to inspect any of its activities and/or to examine or take copies of the grantee's books of account and such other documents or records as in such officers' view may relate in any way to the use of grant by the grantee. This condition is without prejudice and subject to any other statutory rights and powers exercisable by the National

Assembly for Wales, the Board or General Manager and Accountant, or any other officer, servant or agent thereof.

18. The Board may in its absolute discretion disclose to Parliament or to any Court any information supplied to it by the grantee in connection with its application for or the award of grant.
19. If the grantee is wound up or goes into liquidation (including being subject to an administration order); receivership; bankruptcy; enters into any compromise or other arrangement of its debts with its creditors; is unable or is likely, in the view of the Board, to become unable to pay any of its debts then on occurrence of any of those events the Board shall be entitled to recover forthwith from the grantee the grant paid and no further Monies shall be due or payable by the Board to the grantee or to anyone acting for or on its behalf or in its name, and any references to the amount of grant paid or to be paid to the grantee shall be deemed to mean and to be limited to the amount of money actually paid to the grantee by the Board at the time that any of the events referred to above occurs.
20. No part of the grant shall be used for party political purposes, and no aspect of the grant aided activities shall be party political in intention, use or presentation.
21. The copyright and all rights similar to copyright, in the material produced when holding the activities and during the activities, and in all reports presented under the terms of this project, shall belong to the Welsh Language Board.
22. The grantee shall take all reasonable steps to insure against any risks which may arise in connection with any property of the organisation or any activity undertaken by the organisation which is grant-aided in whole or part by the Board under this scheme. This includes any loss or personal injury to grant aided staff undertaking those activities. The Board reserves the right to require the grantee to submit for inspection any relevant documents relating to insurance policies. The Board is not in any way liable for any contingency involving property or activities for which it has provided grant aid in whole or in part; responsibility for any such contingencies lies entirely with the grantee, who should be covered for all eventualities by satisfactory insurance policies.
23. The Board requires all recipients of grant-aid to ensure that they apply a policy of equal opportunities as employers, as users of volunteers, and as providers of services, regardless of race, sex, religion or, as far as is practicable, any disability.
24. The grantee shall not (and shall ensure that all members of its organisation do not) represent the organisation in such a way, say or do anything that might lead persons to believe the grantee is an agent of the Board or that the Board is responsible for any liability of the grantee. Nothing in the terms and conditions of grant shall impose any liability on the Board in respect of any liability incurred by the grantee to any other person or entity.

25. If the grantee is in breach of any of the above conditions or those set out in the Board letter making the offer of grant the Board shall forthwith be entitled to recover all or any grant already paid and to withhold, whether temporarily or permanently, any grant not yet paid; save that where the Board considers that the failure by the grantee is one capable of rectification to the satisfaction of the Board then before the Board recovers any grant it shall first serve on the grantee a notice in writing specifying the nature of the failure and the steps required of the grantee to rectify it, and the time allowed for the grantee to rectify the failure.

Welsh Language Board
July 2001

